

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

ANUL I Nr. 14

VINERI 10 SEPTEMBRIE 1971

12 PAGINI — 1 LEU

UN AN DE RODNICE ÎNNOIRI

MIRCEA MALIȚA
ministrul învățămîntului

Sistemul nostru școlar este una din marile realizări ale socialismului. La 15 septembrie, 4 milioane și jumătate de elevi se vor îndrepta spre cele peste 15 mii de școli ce-și vor deschide porțile. O treime din ele au fost înființate în anii regimului nostru. Două sute de mii de dascăli vor fi gata să predea prima lecție într-un decor îngrijit și pregătit, într-o atmosferă de însuflețire și devotament, de ei înșiși și de elevi.

Pe bănci vor sta cărțile distribuite gratuit elevilor. Numai pentru învățămîntul de cultură generală s-au elaborat și tipărit în acest an 522 de titluri în tiraj de 26 milioane exemplare.

Nu este singura manifestare de grijă a poporului nostru pentru tinăra sa generație. Numai pentru acest an au fost date în folosință 2 600 de săli de clasă, internate cu 8 000 de locuri, noi grădinițe de copii, 10 000 mp de ateliere. Valoarea lucrărilor, inclusiv dotarea cu aparate și mobilier, însumează 720 milioane de lei.

Ca în puține locuri în lume, învățămîntul obligatoriu cuprinde 10 ani, iar procesul de generalizare decurge în bune condiții pentru a încheia operația la timp. În acest an, față de 2 000 școli cu regim de 10 ani, se mai adaugă 1 000.

Dar grija pentru educarea tinerei generații nu se reduce la cifre și baza ei materială. Societatea noastră este interesată în calitatea pregătirii celor ce ies de pe băncile școlii și își formulează cerința fundamentală ca ei să fie în stare să ducă mai departe construcția socialismului, atingînd idealurile și obiectivele pe care clasa muncitoare și le-a fixat în construirea unei societăți noi.

În acest an de învățămînt, rețeaua școlară se îmbunătățește. Numărul liceelor de specialitate crește cu 72 unități. Se înmulțesc numărul claselor speciale și se diversifică liceul de cultură generală în cuprinsul căruia vor intra și unități cu profil științific. Se înființează noi licee-internat, semiinternat, și cu predarea în limbi străine.

Printr-o organizare mai suplă școala se pregătește să dea celor cu pregătiri mai variate, potrivit nevoilor societății și aptitudinilor indivizilor.

Anul 1971/1972 va fi consemnat pentru faptul că munca productivă, devenită disciplină de învățămînt, ocupă locul ce i se cuvine în formarea completă a omului. Experiența ultimului an, cînd au fost introduse cîte două ore de activități practice, a scos la lumină imensele resurse pe care le au atît școlile în efortul lor de autodotare, cit și energia, talentele și priceperile practice ale elevilor care sînt un izvor nesecat pentru tehnica și industria societății noastre viitoare. Geniul tehnic izbucnește atît în formule matematice cit și în miini istete.

Ca urmare a indicațiilor Comitetului Central, uzinele și unitățile productive din țara noastră sprijină efortul școlilor în construirea și dotarea de ateliere școlare în care se va desfășura în principal activitatea productivă a elevilor. Școala este recunoscătoare pentru acest ajutor pe care îl dau oamenii muncii efortului lor de îmbunătățire a procesului de învățămînt și vîd în el una din manifestările legăturii durabile și respectul permanent pe care tinăra generație trebuie să-l aibă față de creatorii de bunuri din țara noastră.

Partidul Comunist Român definește o politică a învățămîntului pe măsura celorlalte programe care urmăresc transformarea societății noastre într-o societate dezvoltată multilateral. Pregătirea cadrelor este parte integrantă în viziunea științifică, completă, a viitorului României socialiste. Școala este enumerată la un loc cu industria și știința, printre factorii fundamentali ai civilizației.

Datorăm tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, una din cele mai clare definiții ale rolului școlii în an-

„Să facem din ultima săptămîină a vacanței o săptămîină a muncii pusă în slujba patriei“

— sub această chemare, zilele acestea, pe întreg cuprinsul țării, aproximativ 2 milioane de pionieri și școlari participă la acțiuni de muncă patriotică

ÎN ACEST NUMĂR:

Cinci zile pînă la sunetul primului clopoțel ● Gînduri în pragul unui nou an de muncă ● Noua programă a activității instructiv-educative din grădinița de copii ● Moment de mare responsabilitate în activitatea sindicatelor —elaborarea statutului propriu.

„TRIBUNA ȘCOLII” VĂ INFORMEAZĂ:

În 1971—1972 rețeaua școlilor generale de 10 ani va crește cu 848 noi unități, (30 000 de elevi mai mult), față de anul trecut. În acest fel va cuprinde circa 70% din numărul celor ce nu continuă liceul sau școala profesională.

Vor fi înființate 15 noi licee de cultură generală cu profil științific, de matematică-fizică, fizică-chimie și chimie-biologie și se va extinde rețeaua de clase speciale (de matematică, fizică, biologie, chimie) — de la 39 (în 1970—1971), la 190; vor fi înființate 35 licee de cultură generală cu program aplicativ și 10 cu predare în engleză, franceză, germană, rusă, spaniolă; în 40 noi unități vor fi formate clase speciale de limbi moderne.

Un număr de 23 de licee de cultură generală vor fi transformate în licee de specialitate.

În învățământul liceal seral va fi prelungită durata studiilor la 5 ani, cu aplicarea unui plan de învățământ corespunzător.

În 10 centre din țară: Arad, Cimpulung-Muscel, Bacău, Cluj, Craiova, Galați, Odorheiul Secuiesc, Iași, București și Satu Mare vor fi înființate, pe lângă liceele pedagogice de învățători, secții pentru pregătirea învățătoarelor — maistre. De asemenea, în județele: Bacău, Cluj, Galați și Ilfov vor fi înființate, pe lângă institutele pedagogice de 2 ani, 4 secții pentru pregătirea maistrilor.

Trei noi școli generale de artă își vor începe activitatea la: Alba-Iulia

(muzică), Brăila și Rimnicu-Sărat (muzică și artă plastică).

În județele Cluj, Galați, Ilfov, Satu-Mare, Caraș-Severin și la București iau ființă unități școlare pentru copii debili mintal, precum și o școală specială pentru surzi — în județul Galați.

Cîteva cifre edificatoare, privind dezvoltarea rețelei școlare, creșterea numărului de elevi și de cadre didactice în noul an școlar (preliminari):

— Unități școlare: 27 589, față de 26 861 (în 1970—1971)
— Elevi-studenți: 1 506 000, față de 1 364 652
— Cadre didactice: 215 000, față de 209 300

În noul an școlar, institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași și Timișoara se comasează cu universitățile din centrele respective.

Se înființează noi facultăți în orașele: Sibiu (științe economice-ad-

ministrative), Constanța, Pitești, Suceava (educație fizică).

O atenție deosebită se acordă în acest an școlar editării unor lucrări de interes general, destinate elevilor, învățătorilor, profesorilor, părinților. Astfel, au și fost realizate culegeri de probleme de matematică, fizică și chimie pentru clasele I—XII, de texte literare pentru analize gramaticale la clasele I—VIII.

În anul editorial 1971 sînt planificate să apară aproximativ 14 lucrări destinate pionierilor și comandanților acestora.

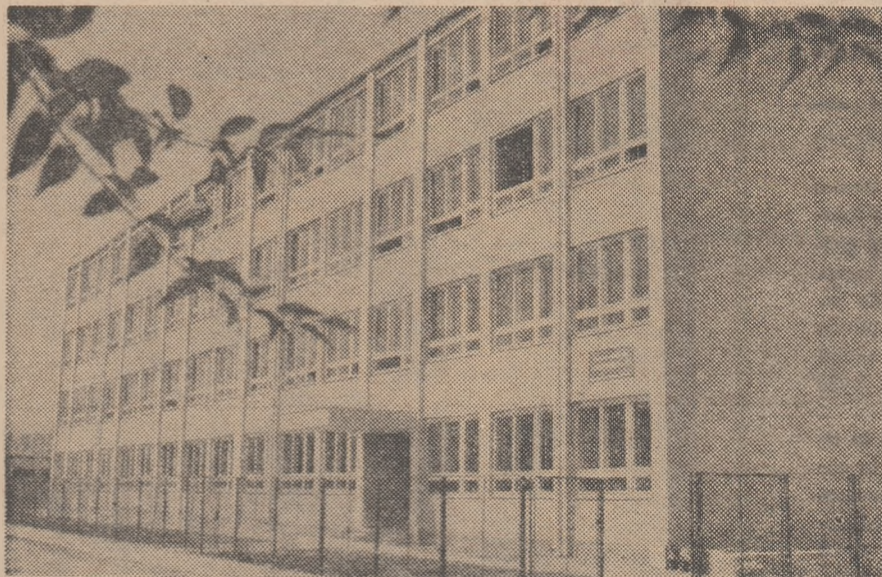
Regulamentul școlilor de cultură generală pentru copiii cu deficiențe, aprobat prin ordinul ministrului învățămîntului nr. 861/1971, tipărit în broșură, intră în vigoare începînd cu noul an școlar și își păstrează valabilitatea și în 1972—1973. Din cuprins: dispoziții privind scopul și sarcinile învățămîntului pentru copiii cu deficiențe, organizarea școlilor speciale și a liceelor de cultură generală pentru deficienți; struc-

tura anului școlar, planurile de învățămînt, programele, manualele școlare; activitatea școlară și extrașcolară; organizarea centrelor logopedice, asistența sanitară a elevilor etc.

Personalul didactic, conducerea școlilor, inspectorii școlari sînt invitați să-și trimită observațiile, propunerile, pentru îmbunătățirea regulamentului, pe adresa Ministerului Învățămîntului, Direcția generală a organizării învățămîntului de cultură generală.

Joi, 9 septembrie a.c., la Ministerul Învățămîntului a avut loc o ședință de lucru a Consiliului învățămîntului de cultură generală. În deschiderea lucrărilor ministrul Mircea Malița a rostit un cuvînt introductiv. Membrii consiliului au analizat modul cum au fost aplicate recomandările făcute cu ocazia ședinței anterioare și au discutat noi măsuri privind îmbunătățirea procesului instructiv-educativ în lumina sarcinilor trasate de partid pentru dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățămîntului din țara noastră.

La ora închiderii ediției noastre — joi după amiază — ședința de lucru continuă.

Și noua Școală generală nr. 113 din București este gata pentru marea intrare sărbătorească de la 15 septembrie

Scoala fără ziduri

Traversare inefabilă

Să traversezi pe jos un cîmp înzăpezit, cu ghiozdanul în spinare, kilometri, iar noi, parcă nu te-am vedea — să gonim în misiune. Și tu, copil sadovenesc ne vei ajunge și așa într-un tirziu. Pașii tăi mici au învățat de la pașii noștri mari. Și ni-i vor călca.

Într-o luntre rară, pe cît de repezi sînt undele, să treci o apă mieroasă, cum numai Olțul tău curge, ziua, noaptea, pînă și pe lângă ocne, asemeni unor bănci în care sarea, fără să cunoască dulcele, se cununa cu piinea.

Chiar dacă precoce, furios, lentilele tale te-ar putea suplini, străbați urdinișuri, în căutarea unei recunoașteri universale, peste examene sau bobirnașe. Să rămii singur te-ar năpădi sentimentul că te aștepti tu însuși pretutindeni, îți ieși înainte și te iei la ceartă. Ți s-ar părea că n-ai traversat aproape nimic. Atunci

pădurea foșnește din fire de nisip. Leiul urlă prin tuburi de trestie desenate. Coama lor se spulberă și se preface în nor de zăpadă deasupra toamnei.

Dar sîntem limpeziți unii în ochii celorlalți. Ați prins destule cuiburi fugărind păsările și n-ați dorit mai niciodată să vă iasă înainte pana de la pălăria pădurarului.

Ne-am mințit adesea, noi jinduind exagerat în urmă, voi înainte, încît de-am fi noi puștani de odinioară, voi n-ați exista, iar voi de-ați ciupi firul cărunt al unei viori de-o seamă, n-am mai da noi lecții. Uite, nu numai noi vă învățăm istorie, vă învățăm istorie, mai ales, istoria însăși.

Să știi carte — se zice că nu se știe destulă — și atât?

Să știi să visezi calculat pe vastul tău cîmp înzăpezit un oraș alb, unde crinii și pelicanii abia de se disting.

Riul să-ți prefacă degetele în moară de apă.

Să cînți la orgă ori să bați toba printre fișierele unei biblioteci compartimentate pe generații.

Și mai departe. Tot ce-ai traversat de pe la vreo șase ani încoace stă sub un nimb de inefabilă grijă a celor „mari”. Virsta începutului se îndoieste, se va întrei... O să ne dai odată aceeași replică într-o progresie mai cînică?

Dacă toate aceste curți și clase și poduri încărcate de un ecou mai înalt chiar decît voioșia voastră, dacă dealurile și văile de sub talpa voastră zburătoare ar fi gura unui vulcan stins, n-ar erupe?

Voi priviți-vă dintru început patria și un izvor în care vi se zărește chipul.

Aveți vederea mai bună și poate de aceea sîntem limpeziți unii în ochii celorlalți.

GH. ANCA

LA SĂRBĂTOAREA MUNCII PIONIEREȘTI

În vara aceasta fierbinte în care mii și mii de liceeni îmbrăcați în tradiționale salopete au împințit șantierul transformîndu-le în înalte școli ale muncii, ale hărniciei și devotamentului, de la o școală din Capitală — Școala generală nr.56 — devenită acum cunoscută în întreaga țară a pornit o chemare. Un apel sincer și entuziast pe măsura anilor celor ce-l semnau, către toți purtătorii cravatelor roșii, din țară de a-și dărui ultima săptămînă de vacanță muncii pe ogoare, înfrumusețării satelor și orașelor și, mai ales, pregătirii și împodobirii școlii în care învață pentru marea sărbătoare a începutului cursurilor.

Rezonanțele acestei inflăcărâte chemări au cunoscut dimensiuni și semnificații impresionante. Străbătînd ca o ștafetă itinerarul tuturor școlilor, al unităților pionierești, apelul a fost semnat cu un unanim răspuns de toți pionierii patriei. Din prima zi a acestei săptămîni, sînt prezenți, alături de profesorii lor, în școli, pe ogoarele cooperativelor agricole, în parcurile și pe străzile orașelor și comunelor peste tot acolo unde pot da o mînă de ajutor. S-au așezat pe treabă temeinic din primele ceasuri.

De la Cluj aflăm că luni dimineața mii de școlari au transformat acest eveniment într-o mare sărbătoare a muncii patriotice. Constituiți în brigăzi pe care le-au denumit simbolic „Entuziaștii”, „Cutezătorii”, „Brigada micilor patrioți”, „Brigada păcii”, cu steaguri, tobe și trompete au pornit spre toate cartierele orașului spre a desăvîrși activitățile de înfrumusețare începute cu două luni în urmă (au realizat în această vară prin munca lor economii de 1 milion de lei).

La școala din comuna Recea, județul Brașov luni au fost prezenți nenumărați școlari. De fapt, așa cum ne mărturisea prof. David Pirvulescu, directorul școlii, toată vacanța elevii au dărui școlii multe zile de muncă. Ceea ce au reușit să realizeze prin forțele lor este o treabă demnă de toată lauda. Curtea școlii, altă dată un teren neamenajat, fără pomi și flori, este astăzi un adevărat complex sportiv, un loc de odihnă și recreere plăcut și frumos. Sînt acolo, făcute de mina școlarilor, cîteva terenuri sportive executate după toate regulile. O grădină de toată frumusețea cu sute de arbuști de diferite specii, cu straturi de flori, cu alei și trotuare pietruite. Copiii au cărat ciment și piatră cu roaba și, ea niște adevărați betoniști, au turnat aproape 400 metri de borduri pe care le-au montat. Săptămîna aceasta vor finisa peluzele, vor așterne zgura proaspătă pe terenurile de sport, vor curăța grădina. Muncesc ore în șir cot la cot cu profesorii lor, cu mare plăcere pentru că știu că o fac pentru școala în care învață.

Asemenea exemple de muncă entuziastă se întîlnesc în această săptămînă cu mîile. Pionierii își onorează peste tot cu cinste angajamentul.

Prezența lor unanimă, dăruirea lor generoasă, prologul acesta luminos al începutului de an școlar ne umple de încredere, de optimism.

M. VERDEȘ

Tribuna școlii

EDITATĂ DE
MINISTERUL
ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
ȘI
UNIUNEA SINDICATELOR
DIN ÎNVĂȚĂMÎNT,
ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

Redacția și Administrația
Piața Știntei nr. 1
București
Tel: 17 60 20

Nu este o simplă metaforă: noul an școlar bate la ușă. Ne mai despart de data deschiderii lui oficiale doar cinci zile. Și acest nou an școlar nu este un an școlar oarecare. Nu seamănă cu nici unul din cei care l-au precedat. Este un fapt bine știut: anul școlar 1971—1972 este un an decisiv pentru așezarea școlii românești pe temeiuri noi, mai realiste, mai bine cumpănite, hotărâtor pentru integrarea ei în realități economice, sociale, culturale și morale, actuale și de perspectivă, ale societății noastre socialiste multilateral dezvoltate.

Anul școlar 1971—1972 se deschide sub auspicii deosebit de favorabile, într-un climat de înaltă responsabilitate ideologică, politică și civică a tuturor cadrelor didactice, pe deplin conștiente de sarcinile de o covârșitoare însemnătate ce le revin. Prilej de meditație pentru toți și de îndreptățită legitimă mândrie patriotică și cetățenească. În spiritul documentelor de partid și al indicațiilor date de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în toate compartimentele vieții noastre sociale și la toate nivelurile au fost amplu analizate și dezbătute critic și autocritic, cu un înalt simț de răspundere, îndatoririle, sarcinile, obligațiile fiecăruia dintre noi, slujitorii școlii. Iată de ce am socotit necesar să vedem la fața locului stadiul pregătirilor pentru noul an școlar. Am întreprins acest raid-anchetă în două județe Brăila și Buzău.

Un pas înainte spre generalizarea școlii de 10 ani

Prima chestiune discutată: rețeaua școlii generale de 10 ani, capacitatea de cuprindere a absolvenților clasei a VIII-a care nu urmează o formă de învățământ postgeneral. În anul școlar recent încheiat, la Buzău — ne spune prof. Gheorghe Dănilă, inspector șef al județului Buzău — a fost înființată clasa a IX-a la școlile generale în toate comunele unde a existat un efectiv de elevi de peste 15 absolvenți ai clasei a VIII-a. Această măsură a fost luată deoarece condițiile, subliniază interlocutorul nostru, erau deosebit de favorabile: 82 % din numărul cadrelor didactice care funcționează în școlile județului sînt calificate.

Vom ajunge, astfel ca, încă de pe acum marea majoritate a absolvenților clasei a VIII-a să-și continue instruirea și educația. Este un salt apreciabil, care reflectă maturizarea condițiilor pentru apropierea momentului de generalizare pe raza județului Buzău a școlii generale de 10 ani. De altfel, acest mers ascendent este reflectat și de altă cifră. În 1971—1972 numărul claselor a IX-a și a X-a va înregistra un spor de 49% față de anul școlar precedent.

În județul Brăila — aflăm de la inspectorul școlar de specialitate, prof. Costache Hirjoghe — vor fi înființate 24 noi clase a IX-a la școlile generale din județ. Cifra de școlarizare, mai exact de cuprindere a absolvenților clasei a VIII-a a școlii generale în clasa a IX-a este de 70 %. În municipiul Brăila se poate spune că în noul an școlar, în mod practic, se va încheia procesul de generalizare a școlii de 10 ani. De altfel, încă din anul școlar 1970—71 în municipiul Brăila se atinsese o proporție de 90%. În anul școlar vor funcționa în raza județului Brăila 48 clase a X-a.

Campania pentru construirea și dotarea atelierelor-școlare

Întărirea caracterului practic-aplicativ al învățământului, apropierea lui tot mai mult de necesitățile economiei și culturii noastre naționale, formarea gândirii tehnice a elevilor și dobîndi-

rea de către aceștia a unor deprinderi practice care să le permită integrarea rapidă în procesul de producție prin familiarizarea încă de pe băncile școlii cu o anumită profesie se află în centrul atenției inspectoratelor școlare amintite. Astfel, în județul Brăila în mediul urban vor fi construite și dotate 52 de ateliere-școlare noi, circa 187 de ateliere-școlare vor funcționa în mediul rural. Aceste ateliere sînt profilate diferențiat. În mediul urban, ele sînt profilate pe lăcătușărie și lucrări de tâmplărie. În afară de acestea, pentru fete funcționează grupe speciale de croitorie, țesut covoare (la Făurei), menaj (atît în mediul rural, cît și în mediul urban). Mai trebuie să adăugăm cercurile tehnice pe obiecte care funcționează în cadrul tuturor școlilor din județ. Un rol deosebit în dezvoltarea deprinderilor și cunoștințelor practice ale elevilor îl joacă lotul agricol școlar în școlile din mediul rural.

La Buzău, atelierele-școlare din mediul orășenesc sînt profilate pe lucrări de lăcătușărie și lucrări în lemn, precum și electrotehnică (Buzău și Rîmnicu-Sărat). În mediul sătesc practica se va face cu precădere în domeniul agriculturii, pomiculturii, legumicul-

ei a unui atelier-școală în care să-și desfășoare activitatea de instruire practică-productivă o parte din elevii liceelor din oraș. O altă soluție la care inspectoratul școlar a reflectat și pe care o traduce în realitate este aceea de a transforma anumite săli de clasă disponibile în ateliere-școlare. Ni se pare interesantă sugestia pe care o formula inspectorul șef al județului, prof. Gheorghe Dănilă, ca la nivelul județului să se îngăduie ca anumite fonduri destinate reutilării cu mobilier școlar, prin examinarea situației reale și a necesarului, să fie afectate pentru achiziționarea de mobilier și utilaj necesar funcționării acestor ateliere-școlare. În acest fel, cu ajutorul uzinelor și cu fondurile rezultate (de la bugetul consiliilor populare), s-ar putea urgenta construirea și dotarea atelierelor-școlare. La Brăila, există aceeași preocupare și început de bună colaborare între inspectorat și unitățile economice din oraș și județ. Nu am putut însă distinge linia de separație dintre atelierele-școlare destinate școlilor generale și atelierele-școlare care vor funcționa în cadrul liceelor de cultură generală. Spunem aceasta deoarece din relatarea inspectorului de specialitate prof. Costache Hirjoghe, ar rezulta că atît atelierele-școlare din cadrul școlilor generale, cît și cele de la licee sînt ateliere profilate exclusiv pe meseriile: lăcătușărie și electrotehnică. În ce privește acoperirea necesarului de maiștri-instructori, din cele relatate rezultă că lucrările merg spre o rezolvare satisfăcătoare. Inspectoratul școlar al județului Brăila va asigura tuturor școlilor personal de specialitate atît din rîndul acelor care funcționează în învățământ, cît și prin atragerea unor specialiști din unitățile economice (ingineri, tehnicieni, maiștri, muncitori de înaltă calificare).

În ansamblul măsurilor luate de conducerea inspectoratelor, în colaborare cu ceilalți factori de răspundere ai județelor, de îmbunătățire a conținutului învățământului un loc important îl ocupă stabilirea unui raport echitabil, judicios, între numărul liceelor de cultură generală și al liceelor de specialitate, atît prin transformarea unor licee de cultură generală în licee de specialitate, cît și

prin dezvoltarea claselor speciale care vor funcționa în cadrul liceelor teoretice.

Rețeaua școlară a județului Buzău, de pildă, este destul de echilibrată, această măsură de reexaminare a raportului dintre cele două tipuri de școli făcîndu-se deci pe un teren ferm, în care există deja o experiență bună. În cadrul județului funcționează un liceu economic (Buzău), două licee agricole (unul la Rîmnicu-Sărat, altul la Buzău), un liceu de muzică (Buzău), un liceu pedagogic (Buzău) și se conturează apariția unui liceu pe profil de educație fizică, chiar în noul an școlar. În afară de aceasta va intra în funcțiune o nouă unitate școlară de specialitate: Liceul industrial de construcții civile și industriale și drumuri și poduri.

Printre alte măsuri care sînt în vedere a inspectoratului școlar menționăm: înființarea unui număr de 6—8 clase speciale. Vor funcționa astfel clase speciale de matematică, fizică, chimie. La această din urmă specialitate se preconizează să se înființeze o clasă specială la Liceul nr. 2 din Buzău și una la Liceul nr. 1 din Rîmnicu-Sărat.

În județul Brăila observăm aceeași preocupare pentru o mai bună așezare a rețelei școlare medii. În municipiul funcționează cinci licee de cultură generală și patru licee de specialitate, dintre care unul pedagogic, iar în județ, cinci licee de cultură generală. Începînd din acest an școlar va intra în funcțiune un liceu de specialitate cu profil de cooperatie. De asemenea, într-o perspectivă mai îndepărtată (anul școlar 1972—1973), se prevede ca liceul din Movila Miresei să fie transformat în liceu de hidroameliorații. Se intenționează ca liceul „Nicolae Bălcescu” din municipiul Brăila să capete un profil realist: matematică-fizică (încă din anul școlar încheiat în cadrul său funcționa o clasă specială de matematică). Liceul din Însurăței, ținînd seama că funcționează în mediul rural, se preconizează să fie transformat într-un liceu de cultură generală cu profil de mecanizare a agriculturii.

În ziua raidului nostru ambele inspectorate finisau planul de măsuri pentru întărirea muncii ideologice-politice în rîndurile elevilor (care urma să fie supus dezbaterii directorilor tuturor școlilor din județe), precum și planul de măsuri privind informarea cadrelor didactice, munca de educare marxist-leninistă a acestora. Pe agenda de lucru a celor două inspectorate ne-a mai reținut atenția și planul de măsuri privind valorificarea valențelor educativ-formative în cadrul lecțiilor, la fiecare disciplină de învățămînt.

Climatul muncii educative

Un fapt îmbucurător este atmosfera caldă, prietenească statornică în colectivele de profesori în cele două județe, sollicitudinea, atitudinea colegială cu care au fost primiți noii profesori. Dacă ne gîndim numai la faptul că în municipiul Buzău vor funcționa începînd din noul an școlar 22 de profesori proaspeți absolvenți de facultate, vom înțelege mai exact însemnătatea acestui factor. Noii profesori au fost primiți de forurile școlare ale orașului și județului Buzău și s-a organizat cu el și o întîlnire de cunoaștere reciprocă. Ceea ce însă rămîne să fie soluționată cît mai urgent este problema cazării acestui important lot de profesori. La aceasta neîndoielnic va trebui să-și aducă aportul și comitetul Sindicatului învățămînt din Buzău. Pînă la găsirea unei soluții reale, credem că se poate recurge la cazarea acestor profesori în internatele școlare care funcționează pe lingă anumite licee din oraș. Este o problemă care nu mai suportă amînare dacă amîntim, de pildă, că una din tinerele profesoare repartizate în orașul Buzău plătește pe noapte 25 de lei.

Așadar anul școlar 1971—1972 găsește cadrele didactice și forurile școlare de conducere ale celor două județe pregătite pentru a-și desfășura activitatea lor de înaltă răspundere patriotică și cetățenească la nivelul exigențelor pe care partidul, poporul, viața ni le pun în față. Raidul nostru anchetă a evidențiat convingător un fapt: vacanța mare a fost pentru toți slujitorii școlii din județele Buzău și Brăila un trimestru rodnic în inițiativă și rezultate.

NICOLAE SORIN

Cinci zile pînă la primul clopoțel

în județele Buzău și Brăila

turii. De asemenea, în anumite locuri, unde condițiile o permit, instruirea tehnico-productivă se efectuează în cadrul unor unități de mecanizare a agriculturii.

Munca — o disciplină de învățămînt care se impune

După cum se știe, una din măsurile care vor duce la întărirea caracterului practic aplicativ al învățămîntului liceal este introducerea muncii ca disciplină de învățămînt, instruirea practică-productivă, căreia îi este afectată o zi pe săptămînă. Bineînțeles, aceasta înseamnă o largă gamă de profesii către care trebuie îndreptăți elevii de liceu, precum și asigurarea condițiilor materiale pentru buna ei desfășurare: construirea și dotarea de ateliere-școlare; selectarea și instruirea unui corp de maiștri-instructori. La Buzău, există un program bine cumpănît de construcție și dotare a acestor ateliere-școlare, program întocmit cu sprijinul unor unități socialiste economice și industriale din oraș și județ. Astfel, Uzina de mase plastice-Buzău s-a obligat să asigure dotarea și funcționarea în incinta

Liceele de specialitate și clasele speciale

În ansamblul măsurilor luate de conducerea inspectoratelor, în colaborare cu ceilalți factori de răspundere ai județelor, de îmbunătățire a conținutului învățământului un loc important îl ocupă stabilirea unui raport echitabil, judicios, între numărul liceelor de cultură generală și al liceelor de specialitate, atît prin transformarea unor licee de cultură generală în licee de specialitate, cît și

La școala din Zăbrătău...

Zăbrătău. Sat aparținător comunei Sita Buzăului, cu oameni harnici, pricepuți, muncitori forestieri din tată-n fiu. Sat aflat la o aruncătură bună de piatră de izvoarele Buzăului. Sat neștiut, mărginit, ca o cetate, de munți care poartă cu mîndrie povara foșnetelor pădurilor de brazi. Zăbrătău, iulie 1971. O ploaie torențială, o rupere de nori cum îi spun localnicii, a năvălit peste izvoarele Buzăului, umflîndu-le. Apele au crescut vertiginos. În două ore, drumul de la Întorsura Buzăului, trecînd prin Sita Buzăului, Zăbrătău și Crasna, a fost înecat, cu margini cu tot. Școala din Zăbrătău, unde învățau copiii giuvaergilor de „aur verde”, abia zu-

grăvită, a fost podidită de ape. Săliile de clasă erau ca niște arături. Podelele, parchetate, impregnate de apa și milul infiltrat pe dedesubt, s-au umflat, ajungînd pînă la marginile de jos ale ferestrelor. 400 metri pătrați de parchet au fost distruși.

Și totuși... A doua zi, în frunte cu directorul școlii, profesorul Silvestru Neagoe, s-au reîntors din concediu profesorii Petre Vlad, Gilie Tohăneanu, Rodica Neagoe, Viorica Buzea, care au început „reconstrucția”. Bucată cu bucată, parchetul a fost scos afară și stivuit la soare, să se usuce. Elevii au răspuns și ei prezent. Ion Mariș, Ovidiu Pelmuș, Gheorghe Mitotan, Cristian Neagoe, din clasa a VII-a, Ștefan Poltan

și Nicolae Poltan, frați gemeni, dintr-a VI-a, au participat activ, din tot sufletul, la îndepărtarea rîului pe care l-a adus școlii apa involburată a Buzăului. Cu aceeași dragoste au răspuns și Ion Onu, președintele comitetului de părinți, și deputații Nuclina Ducancea, Nicolae Neagoe și Aurel Mitotan, precum și mulți cetățeni ai satului.

Cînd va începe noul an școlar la Zăbrătău, județul Covasna, școala în haine noi își va întîmpina elevii cu aceeași căldură, cu aceleași din suflet „Bine ați venit”.

RADU SELEJAN

IDEI DEZBATERI ORIENTĂRI

În spiritul înalțelor idealuri comuniste

Despre contribuția primordială a științelor sociale la educarea comunistă a elevilor nu mai este necesar să se argumenteze. Este bine că ponderea lor în liceu va spori, că în momentul de față există preocupări susținute pentru îmbunătățirea predării acestor obiecte atât de importante.

Predarea și însușirea problemelor de filozofie, socialism științific cer dezbatere, solicitarea gândirii, aprecieri, opțiuni. Vizăm formarea de convingeri comuniste, a unor oameni care să gândească fenomenele, procesele majore ale vieții sociale. Pornind de la aceste cerințe de conținut și transferând discuția pe plan didactic, părerea mea este că divizarea strictă pe lecții a temelor, la care se adaugă respectarea strictă a tipului „clasic” de lecție, întrebările, subiectele și răspunsurile rupte, scoase din textele manualelor sunt elemente din care se construiește un fel de „pat al lui Procust” care frânează inițiativa, gândește gîndirea vie, îndrumă profesorul pe calea unor formule (devenite un fel de scolastică modernă), ce fac din elev un simplu receptor și emițător mecanic al unor cantități drămuite de „cunoștințe”, cel mai adesea în fraze preluate de-a gata. Ar fi, deci, indicat să se prezinte, în programe și manuale, temele generale și tematica de detaliu în care să se cuprindă și unele indicații bibliografice — completate ulterior de profesori cu documente de partid nou apărute — ceea ce pentru mulți elevi ar constitui un îndemn la studiu suplimentar. Sînt și eu de părerea celor care susțin ca formă de dezbatere vie, concretă, la științele sociale, seminarul. Pe baza participării la asemenea dezbateri, profesorul poate face aprecieri și notări. Verificarea principală cred că ar trebui să rezulte din lucrări scrise cu subiecte de sinteză sau subiecte-eseu. În orice caz, avem datoria de a găsi soluțiile adecvate pentru a

obișnui elevii să gîndească, pentru a le crea convingeri ferme, pentru a-i educa în spirit marxist-leninist, în spiritul înalțelor idealuri pentru care milităm — partidul nostru.

Vreau să mă opresc ceva mai mult asupra unui obiect de învățămînt... inexistent încă în școlile noastre, deși se spune că el este prezent în întreaga muncă instructiv-educativă, la obiectele umaniste și, mai ales, la dirigiență: etica, etica comunistă. La aceasta aș adăuga elemente de drept socialist. Carențele dezvoltate în comportarea tinerilor în societate, sub multiplele ei aspecte, sînt, după părerea mea, minusuri în conștiința moral-cetățenească, cu implicații evidente la fiecare pas al vieții.

O conștiință, o reprezentare moral-juridică a realității, a cerințelor ei, în mod sistematic, nu se poate realiza la orele de dirigiență, așa cum se desfășoară ele în prezent (după o planificare și un conținut adesea improvizate).

Ce propun în această chestiune? Să se introducă etica și noțiuni ale dreptului nostru socialist (principii, norme de conviețuire socialistă) în cursul celor patru ani liceali. Nu este vorba de a încărca pe elevi cu un nou obiect și cu ore în plus. Jumătate din orele de dirigiență să fie rezervate pentru aceasta, restul la dispoziția dirigintelui. Altfel spus, la dirigiență să se facă educație moral-cetățenească după o programă și manuale, în mod sistematic.

Aș putea completa propunerea în sensul includerii, alături de etica comunistă și a unor noțiuni ale dreptului socialist, a noțiunilor de estetică și, în sfîrșit, de igienă, în cadrul orelor de dirigiență — de asemenea, după programe și pe bază de manuale. Mulți absolvenți ai liceului nostru, integrați multilateral în viața materială și spirituală a societății, mi-au relevat, în discuții, mari lacune în această privință. Părăsesc liceul insuficient înarmați cu criteriile de discernămint, de apreciere, insuficient înarmați să deosebească valoarea de non-valoare sau falsă valoare (în artă, în comportament etc.) și să evite înfrurirea unor „valori” la modă sau a unor ideologii străine, în astfel de domenii ale vieții.

Încă o dată susțin ca toate aceste noțiuni de etică, de drept (nu repetarea „educației cetățenești” din clasa a opta), de igienă, să se predea în circa jumătate din orele de dirigiență, cu programe și manuale, în cei patru ani ai cursurilor liceale.

Chestiunile de detaliu ar comporta în continuare, discuții. Făcînd aceste propuneri, sînt convins că s-ar răspunde unor necesități de educație comunistă multilaterală, pe linia exigențelor formulate de programul adoptat de conducerea partidului.

Prof. MIHAI GEORGESCU
Liceul din Balș, jud. Olt

Accelerarea ritmului de învățare a cititului

Însușirea tehnicii cititului — activitate deosebit de complexă — se realizează, în primul rînd, prin efortul personal al elevului. O condiție esențială, după aprecierea noastră, în munca de învățare a cititului o constituie formarea și dezvoltarea capacității elevului de a se autocontrola, de a-și autoregla activitatea de citire, în scopul prevenirii greșelilor. Acest lucru impune pedagogului o preocupare neslăbită pentru accentuarea caracterului conștient al învățării. Un rol hotărîtor au, din acest punct de vedere, exercițiile de analiză și sinteză fonetică ale propozițiilor și ale cuvintelor, pentru stabilirea precisă a structurii lor fonetice. Sunetul desprins din vorbire prin analiza fonetică va fi studiat temeinic, învățătorul trebuind să dea indicații despre felul cum se rostăște. Comparat cu alte sunete asemănătoare, pronunțat în diferite combinații de cuvinte, sunetul va putea fi în cele din urmă identificat cu ușurință de către elevi. Procedul facilitează totodată depistarea unor defecte de exprimare ale elevilor, stabilirea cauzelor acestora.

Această atenție este necesar să se acorde și sintezei — deseori neglijată — prin care înlesnim pronunțarea și citirea corectă a cuvintelor și asigurăm înțelegerea sensului acestora. După cum observă R. Dotrens („A educa și a instrui”, E.D.P., 1970, pag. 101) la școlarul mic deși „vederea și organele vorbirii au fost exersate înainte de școală, ele nu au fost deloc adaptate să funcționeze în strînsă legătură unul cu altul”. Aceasta face aproape inevitabilă apariția unor greșeli în citire sau scriere. Ca urmare, exercițiile de analiză și sinteză fonetică vor fi completate cu exprimarea articulată a vorbelor, prin prelungirea sunetelor silabelor. Orice activitate de citire, de compunere a cuvintelor cu alfabetul mobil, sau de scriere se impune a fi însoțită de rostirea articulată a cuvintelor. De cele mai multe ori, greșeli ca omiterea, inversarea sau adăugarea unor sunete, respectiv, litere în activitatea de citire sau de scriere, se datoresc faptului că elevii nu-și prezintă corect structura fonetică a cuvintelor. Așa încît exprimarea articulată este utilă să intre în practica obișnuită a fiecărui elev — dar nu numai atunci cînd e solicitat de către învățător, ci și în activitatea lui independentă.

Unii pedagogi consideră că, după învățarea fonemelor și a alfabetului, instrumentarul metodic specific acestei perioade poate fi abandonat. Dar învățarea acestora, chiar parcurgerea abecedarului în întregime, nu înseamnă și însușirea tehnicii cititului. Vom folosi deci în continuare acest instrumentar,

adaptîndu-l la cerințele noii etape pe care o străbat elevii, respectiv, renunțînd la unele din componentele lui și menținînd pe altele (bunăoară, exercițiile de analiză și sinteză fonetică, precum și exprimarea articulată vor constitui, în orice activitate de citire și de scriere, mijloace de bază pentru prevenirea greșelilor, pentru formarea capacității de a se autocontrola).

Mecanismul cititului se însușește în cele din urmă prin exerciții. Frecvența și ponderea acestora în lecție, felul în care sînt efectuate trebuie privite cu cea mai mare atenție. Cu toate acestea, exercițiile ocupă în practica unor învățători un loc minor, atît în clasa I, cît și în celelalte clase. Din acest punct de vedere ni se pare valoros procedul corespunzător căruia, în clasa I, după exercițiile de analiză și sinteză fonetică, de alcătuire a cuvintelor cu alfabetul mobil, atunci cînd se trece la citirea coloanelor de cuvinte și mai ales a textului din abecedar, învățătorul pune pe elevi să citească independent citeva minute, în șoaptă, astfel încît descifrarea textului să fie făcută de către ei înșiși. De asemenea, prima citire, cu voce tare, este făcută tot de către elevi. Astfel, copiii vor realiza actul cititului prin efortul lor personal. În plus, procedul înlătură memorarea mecanică a textului, care are adesea loc cînd prima citire este efectuată de învățător. Aceasta însă nu exclude citirea model a învățătorului, care trebuie, de asemenea, făcută, dar ulterior.

Exercițiile de citire la toate clasele influențează substanțial ritmul de învățare a cititului. După noi, durata lor nu poate fi mai mică de o jumătate de oră, la fiecare lecție. Marele lor avantaj este că pot fi conduse direct de către învățător.

După ce elevii au deprins mecanismul cititului, exercițiile despre care vorbeam fi vor ajuta să-și însușească tehnica muncii cu cartea. Cum ei se formează în rîstimpul primilor doi ani de școală — odată cu începutul clasei a III-a — elevii pot fi orientați cu precizie spre însușirea tehnicii muncii cu cartea. Trecerea la această etapă trebuie făcută fără întîrziere, deoarece astfel le dăm copiilor mai repede posibilitatea să utilizeze manualul ca mijloc de a învăța în mod independent. Și nu numai manualul — toate cărțile de lectură.

Tehnica muncii cu cartea se formează folosînd în mod adecvat lectura explicativă. Avem în vedere mai ales activitatea legată de împărțirea textelor pe fragmente, de analiza acestora, de extragerea esențialului din ele. Aici atragem atenția că nu orice parte dintr-un text poate fi considerată — din punct de vedere didactic — un fragment; ci numai acea parte care formează o unitate logică, un moment sau o etapă în succesiunea momentelor sau etapelor care alcătuiesc textul respectiv în întregul lui. O mare parte din textele aflate în manualele de citire sînt o asemenea structură internă încît și sugerează limitele fragmentelor respective. Altele însă — cum sînt unele poezii și în special, ceea ce aparține genului liric — formează o singură unitate logică, deci un singur „fragment”. Frîngerea forțată, artificială, a textelor împiedică pe elev în însușirea tehnicii muncii cu cartea, care trebuie să aibă la bază o activitate logică; totodată, reduce puterea de influențare educativă a cuvintului scris.

Lectura explicativă trebuie să scoată în evidență, pe lîngă conținutul de idei al textului, mijloacele artistice de exprimare, valențele lor afective. Extragerea esențialului se face cu participarea activă a elevilor. În acest scop vor căpăta o pondere sporită diversele forme de muncă independentă a elevilor, și nu numai atunci cînd e vorba de verificare sau fixare, ci și în etapa analizei textului.

Accelerarea ritmului de învățare a citirii — deziderat al învățămîntului din zilele noastre — implică probleme complexe, a căror rezolvare necesită încă investigații, precum și o atentă observare a efectelor cu care se soldează încercările făcute, pe această linie, de către cei mai zeloși și mai competenți învățători din școlile noastre.

Lector univ. ION ȘERDEAN
I.C.P.F.D.

Aspectul dominant din librăria noastră, în aceste zile, afluența la raioanele cu manuale școlare

Lecția realismului în literatură

În respectul și dragostea lui fără margini pentru artă, Benedetto Croce nu admitea nici un fel de subordonare a acesteia față de vreo altă realitate, care să-i fie superioară deci. Respingând deopotrivă teza lui Hegel, potrivit căreia arta ar fi numai o revelație trecătoare, precară, a „ideii absolute”, dar și concepția marxistă a frumosului ce nu poate exista în afara materiei, primordială, marele estetician italian omagia — nici vorba — ceea ce spiritul uman produce superior. Este de înțeles și de apreciat efortul sisific, de o viață, al acestui exemplar gânditor, de a demonstra ideea scumpă lui, a autonomiei esteticului. Dar, în același timp, noi nu putem să nu vedem confuzia pe care o făcea el între teoriile mistice, pure speculații, nesprijinite pe nimic, și concluziunile argumentate ale teoreticienilor marxisti, care afirmă un lucru atât de simplu, și anume că arta nu poate izvorî din nimic. Nu putem ocoli nici carențele de argumentare ale autorului **Esteticii** întru susținerea poziției sale. Fiindcă, dacă arta înseamnă **intuiție** (lirică), inspirație etc., aceste stări pot fi privite absolut **fără istoric**? Nu e nevoie să recurgem la nici un fel de dicționar, pentru a afla că intuiția este facultatea de a pătrunde în esența lucrurilor, aparent nemijlocit. Am spus **aparent** nemijlocit, pentru că intuiția nu va funcționa în absența unei prelabile experiențe de viață, chiar dacă în momentul creației nu se operează cu, nu se recurge la concepte. De altfel, Croce însuși s-a contrazis adesea, măcar în detalii, în explicarea teoriei sale, argumentele lui fiind uneori turnură sofistică, ceea ce nu-i micșorează meritele, dacă avem în vedere noblețea obstinației lui: proiectarea **demiurgică** a omului, în ciuda subrezeniei sistemului în raport cu adevărul de necintit al realității, neignorată de marxisti. La noi, E. Lovinescu nu se abătea și el, involuntar, de la principiul crocian al autonomiei esteticului, când formula cunoscuta-i teorie a **mutației valorilor**? Fiindcă ce altceva semnifică aceasta, dacă nu evoluția gustului, a interpretării frumosului, în funcție de timp, loc, de **istoricitate** prin urmare?

Am avut nevoie de acest excurs, pentru a fundamenta teoretic ceea ce ne-am propus să aducem în discuție: virtuțile de necontestat, lecția realismului în literatură. În acest scop, ne-am putea opri o clipă la creația populară de la noi. De la ce altceva, dacă nu de la niște experiențe de viață au pornit anonimiile făuritorii ai folclorului nostru? Străini de orice concepții speculative, ei au văzut în **meșterul Manole** pe semenul de excepție, care **intemeiază** frumosul cu prețul a tot ce are mai scump; **funcțional** așadar. Iar ciobanul din **Miorița** rezumă și el în drama sa, oricât de senină, o esențială trăire, fundamental umană și deloc anistorică, spațială. Sintem, nu o dată, furați de jocul grațios al imaginației — nici el izvorit din neant de altfel, dar rămânând nesemnificativ — și facem atunci concesii în planul artei, legitimând trecătoare, aberante mode literare. În ultima instanță însă, la un examen lucid, cu ce rămânem din tot ce s-a creat, se creează, ce rezistă timpului din acel **fragment al fragmentelor**, cum definea Goethe arta scrisului? Reflecția poate fi extrem de salutară, când te încearcă între pereții bibliotecii... Privești spre rafturi — și ochiul ascuns al sufletului se oprește pe **Iliada și Odiseea**. Cum au ajuns pînă la noi, înfruntând milenii, și de ce, categoric, le vor mai înfrunța cît va exista umanitatea? Nu pentru că umanitatea însăși se recunoaște în ele? Un timp, un loc, niște **existențe** s-au încrustat în mărturiile-monumente. Vorbind despre **altădată**, dar și despre **întotdeauna**, deci și despre **azi**, de vreme ce le înțelegem ca **pasiuni**, înțelegându-ne, explicându-ne pe noi înșine. Ceea ce înseamnă dimensiunea eternă, fără vîrstă, a artei autentice, pornind de la **realitate**, consemnînd-o esențial. **Faust-ul** lui Goethe ne reține pentru aceeași exemplaritate a prezenței unei perspective a devenirii umane: „Clipă, oprește-te, ești atât de frumoasă!” — s-a putut exclama numai atunci cînd, la capătul tuturor tribulațiilor, a fost întrezărită de erou o zare mai luminoasă pentru om. **Aventura dantescă** a fixat și ea, în ne-

muritoare terține, o epocă fără vîrstă, frămîntări, năzuințe **ale noastre** în genere, dar plecînd de la date concrete, ale unor realități sociale de neescamotat. Cehov scria cîndva: „Nu știu cine are dreptate: Homer, Shakespeare, Lope de Vega și în general vorbind cei vechi... care din punct de vedere moral erau mult mai fermi decît noi, sau scriitorii contemporani, sentimentali pe hîrtie, dar cînici și reci în suflet și în viață?...”.

Mutatis-mutandis, întrebarea am putea să ne-o punem și noi, astăzi. Intr-adevăr, cine l-ar prefera — sincer cu el însuși pe un Alain Robbe-Grillet, sau pe cutare steril alături de „universuri” din oricare altă literatură a deceniilor din urmă — unor Cehov, Tolstoi, Balzac și Dostoievski? Și, păstrînd proporțiile (fiindcă „ultimul val” francez exprimă, totuși, crîmpeie de adevăr: alienarea omului contemporan în societatea burgheză) — cine ar alătura, la noi, oricîtă bunăvoință ar avea, opera unor Mihail Sadoveanu, Rebreanu, Camil Petrescu pe de o parte și, să zicem — „romanele” unor Octav Dessila, Mihail Drumeș, de-a dreptul epidermice, de un gust absolut îndoielnic? Iar dacă ar fi să alegem între D. Tepeș, Iulian Neacșu și... ejusdem farinae — sau Marin Preda, Eugen Barbu, Zaharia Stancu, Titus Popovici, nu s-ar putea spune că am ezita o clipă să ne hotărîm pentru cei din urmă. Ne simțim bine cu **Ilie Moromete**, căruia îi trăim, îi înțelegem drama, cu **Mareș** luptînd pentru o lume mai dreaptă, cu **Darie** zbatîndu-se pentru adevăr, cu **Mitru Moș** pășind înspre o zare posibilă, ne cucerește sinceritatea scrisului lui Petru Popescu, Fănuș Neagu — și am mai putea aminti multe alte nume din literatura noastră de după război. Divagațiile delirante, sterile, ale altora însă, străine de realitățile sufletului, specificității noastre, le uităm repede, iar cărțile lor ne încarcă inutil rafturile bibliotecii, îmbătrînind instantaneu (de fapt născute fiind moarte de cele mai multe ori).

În gândurile de față am amintit mai multe nume de scriitori, fără respectarea într-un totuși a cronologiei. Ba, mai mult: ne-a fost indiferent și apartenența lor la un „curent” literar sau altul. Am făcut-o însă dinadins, fiindcă dincolo de **vîrstă**, de **curenți** etc., adevărații scriitori s-au înfîlțit întotdeauna pe un teren comun: acela al exprimării, nepieritor, a adevărului. Cine a făcut, cine face abstracție de el, se sortește uitării, în „creația” sa nerecunoscîndu-se nimeni. Pentru că arta se întrupează din viață și pentru viață, pentru oameni. Altfel n-am reține atît de puțin din tot ce se scrie, adică tocmai esența a ceea ce înseamnă **trăirea** noastră. Din acest punct de vedere, cred că ar fi foarte instructivă, plină de învățămînte — mai cu seamă pentru autorii contemporani — cercetarea oricărei bibliotecii naționale. S-ar putea vedea astfel ce anume a rămas **viu** din tot ce s-a creat, și de ce? Tolstoi spunea în jurnalul său: „Nu există har artistic, oricît de tumultuos ar fi el, care să te scutească de a participa la viața socială.” Și în alt loc: „...dacă mi s-ar spune că rîndurile pe care le-aș putea scrie vor fi citite peste 20 de ani de copiii de astăzi și că îi vor face să plîngă, să ridă și să iubească viața, le-aș închina toată viața mea. toate forțele mele”. Din **această** perspectivă au creat marii scriitori, care au știut întotdeauna de ce și pentru cine iau pînă în mină.

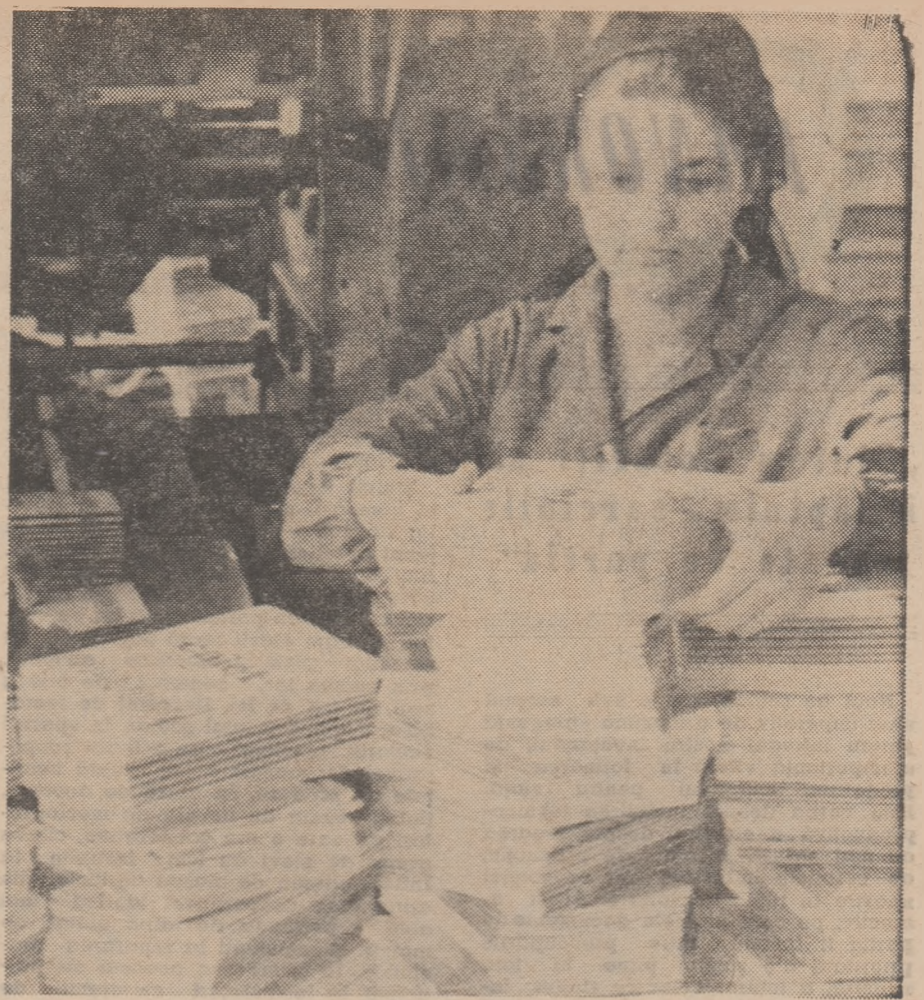
Profesorii noștri, care predau literatura română sau universală în școală și conduc cercuri de creație, sint chemați să promoveze printre elevi tocmai această literatură — a adevărului, a vieții, care înfățișează timpul nostru de minunate înfăptuiri, după cum — de-a lungul vremii — creatorii de geniu au zugrăvit în operele lor imaginea propriei lor contemporaneități.

Pe această cale, funcția educativă a literaturii va fi și mai mult pusă în lumină.

HRISTU CÎNDROVEANU

Informație și metodologie

Utilitatea oricărei informații este exprimată prin indicele ei de eficacitate (fie că e vorba de propagarea unui adevăr ca urmare a recentelor descoperiri, fie că adevărul clasic este sincronizat cu prezentul). Cine nu înțelege sau desconsideră dialectica noului este un practician îngust, un ins depășit, care transformă catedra în-

Sute de mii de caiete părăsesc tipografiile îndreptîndu-se spre librării și, de acolo, spre ghiозdanele elevilor care încep un nou an școlar

tr-o sursă anacronică de difuzare a unor concepte erodate, ce nu corespund exigențelor colectivității, colectivitate angrenată într-un proces ireversibil de ameliorare a structurilor sociale, a tehnologiilor, și, în ultima analiză, a însăși condiției umane. Percepția acută a noului, conștientizarea neistovită a ideilor constituie trăsătura fundamentală a contemporaneității. Profesorul predă la prezent nu la trecut, cu ochii largi deschiși spre viitor. El se bucură de un rar privilegiu profesional: posibilitatea (și necesitatea) de a trăi mereu în prezent, indiferent de vîrstă și psihologia experienței, prin continuă autoinstruire, printr-o informație la zi, prin pasiunea studiului și a lecturii (reflexive) bine orientate valoric spre ceea ce este permanentă, esențialitate.

Chestiunea cea mai delicată, pe care nivelul actual de informație o ridică, este relația ce trebuie să existe între nou și metodologie în procesul învățării. De mult se știe că o informație recentă nu se poate propaga cu o formă veche, a cărei forță de sugestivitate a fost stoarsă de uzajul timpului. Între mesaj și expresie se află un raport de determinare reciprocă. Lecția, în esență, este o comunicare, însă una de tip special, care se realizează în prezența și prin intermediul profesorului, într-un climat de dirijare pedagogică și de colaborare între cel ce informează și cel ce este informat. Principiul formativității acționează aici în sensul subordonării mesajului comunicat și presupune solicitarea, suscitarea, angajarea elevului. Distanța dintre A și B (profesor și elev) se micșorează, iar caracterul de reciprocitate al relației reclamă cooperare în actual demonstrării unei ipoteze de lucru și al sintetizării observațiilor. Lecția rămîne mereu deschisă problematizării și explorării din mai multe direcții a temei puse în discuție, unde dascălul provoacă și acceptă să fie provocat (cînd cineva din clasă, de pildă, lansează o opinie ori o soluție neașteptată și angajantă). Este falsă ideea că astfel se subminează autoritatea profesorului educator, sau că se subestimează competența acestuia; apropierea nu înseamnă egalizare ori substituție de roluri, ci realizarea unui fructuos dialog.

O modificare a didacticii tradiționale devine imperioasă. De aceea, astăzi nu se mai poate vorbi de o metodică a predării, ci de metodici de predare, maleabile și suple, nuanțate de la un capitol la altul, de la o temă la alta; chiar o singură lecție se poate desfășura după metodici diferite, în funcție de clasă, profesor etc. Arta predării are limite, însă nu o limită: ea însăși rămîne un fenomen în mișcare. „Descoperirile” profesorului pot fi, în principiu, finite, dar nu și definitive. O cucerire în plan metodic anunță pe alta, se înțelege, superioară. Rareori

spontană, ingenios improvizată, de cele mai multe ori lecția este elaborată. Ea pre-există, deși, ceea ce va fi, rămîne, deocamdată, o supoziție. Reacția clasei poate oricînd să schimbe un „plan” și să îndrume lucrurile pe o altă cale, mai bună chiar. O etapă preliminară este totuși necesară, fiecare moment al lecției trebuie gândit, integrat unei structuri unitare, iar aceasta, la rîndul ei, într-o serie de structuri avînd rigoarea mulțimilor matematice. Ansamblul este privit în părțile lui alcătuitoare, iar părțile sînt constant subordonate ansamblului, realizîndu-se astfel legătura între fenomene la nivelul interior al semnificației generale. Dacă un fenomen nu are tangență cu asemenea semnificație și refuză actul de convergență înseamnă că este nefolositor, inoportun, potrivnic și, oricît ar fi de pitoresc, se cade să fie lăsat afară, pentru a elibera lecția de elemente parazite, pentru a-i asigura armonia, unitatea și rotunjimea. O bună stăpînire a „substanței” lecției ajută la întuirea, cu mai mare probabilitate, a metodei, pentru că orice informare, oricît de dificilă ar fi, cuprinde în sine și calea care o face comunicabilă, tranzitivă.

Metodica lecției este, de fapt, un mod personal de a privi și cîntări lucrurile, dependentă de posibilitățile creatoare ale educatorului. Actul de informare se constituie ca un act de documentare, de cunoaștere, de lărgire și adăncire a cuantumului de cunoștințe existente la un moment dat. Însă asimilarea se petrece prin corelarea cu două cerințe esențiale: subiectivitatea și conștientizarea. Noua informație, în ciuda gradului de abstracțizare, al caracterului ei de existență obiectivă, se integrează în zestrea de cunoștințe a unui subiect cu un fond de personalitate (cel puțin incipient), care are o configurație psihică și ideatică proprie; ea nu va rodi decît în urma unui demers de introducere a semnalelor din exterior în urzeala internă, „stabilă”, credincioasă sieși, a insului receptor. Un mesaj nesubiectiv va fi transmis cu răceală și fără convingere. Dar pentru a-și însuși, pentru „a îmblîzi” informația „străină”, e nevoie să se înțeleagă mecanismul ei lăuntric, să li se reconstituie — deductiv și inductiv — momentele esențiale. Cu alte cuvinte, informația nouă însăși trebuie înțeleasă ca un proces în devenire. Trebuie, așadar, conștientizată.

Comunicarea nu se poate opri însă aici. Într-o situație ideală, informația receptată, subiectivată, conștientizată, în loc să închidă, deschide drumul altei informații necunoscute pînă atunci și, implicit, creației.

Prof. ILIE GUȚAN
Sibiu

„Sintem hotărîți să înfăptuim sarcinile trasate de partid“

Noul an școlar începe sub semnul unui imperativ de o maximă stringență pentru întregul nostru învățămînt, de o importanță vitală în formarea și pregătirea tineretului pentru viață. Este vorba despre instruirea tehnico-productivă a elevilor, despre legarea cit mai strînsă a școlii de producție, de cerințele industriei și economiei noastre în plină dezvoltare. Acest obiectiv, pe care ultimele documente de partid îl înscriu între preocupările prioritare ale școlii, pune în fața noastră, a tuturor celor ce slujim învățămîntul, sarcini de o deosebită răspundere.

Partidul, viața însăși, cer școlii să dea elevilor săi nu numai o solidă cultură generală, ci și temeinice deprinderi practice, să-i îndrepte către dobîndirea unei profesii pentru care au aptitudini, și spre care vor opta în viață.

Introdusă în anul școlar trecut între obiectele de bază ale programei de învățămînt, instruirea tehnico-productivă și-a dovedit pe deplin eficiența atît prin rezultatele remarcabile pe care le-au dobîndit numeroase școli cit mai ales prin spiritul nou de muncă ce s-a creat, prin atitudinea și interesul deosebit pe care-l manifestă profesorii și elevii, față de acest obiect de învățămînt.

Colectivul didactic al Liceului „Constantin Brăncuși” din comuna Peștișani, județul Gorj, conștient de importanța deosebită a pregătirii elevilor pentru muncă s-a preocupat încă de anul trecut de crearea condițiilor pentru buna desfășurare a instruirii tehnico-productive.

Două au fost aspectele de care ne-am îngrijit în anul trecut. Un prim aspect a fost acela de a lega activitatea practică de specificul, de cerințele economiei locale, așa fel ca să putem pregăti pe băncile școlii viitoarele cadre de care județul nostru și comuna noastră vor avea nevoie. Al doilea aspect a fost asigurarea unei baze materiale corespunzătoare, realizată în cea mai mare măsură prin mijloace locale, prin autototare. Re-

zultatele pe care le-am dobîndit după numai un an de activitate productivă sînt, considerăm noi, mulțumitoare și ne dau încrederea că ele vor fi și mai bune în acest an școlar.

Ținînd seama de specificul agricol al comunei, marea majoritate a elevilor liceului — mai ales băieții — au făcut practică la cooperativa agricolă. Am făcut un contract cu cooperativa care ne-a încredințat 5 hectare de teren cultivat cu porumb și 5 ha cu cartofi pe care elevii le-au îngrijit de la semanare pînă la recoltare aducînd, prin munca lor, beneficii de cîteva zeci de mii de lei. Deosebit de rentabil a devenit și lotul școlar, în special sectorul legumicol care a livrat cooperativei de consum o importantă cantitate de produse. În afară de aceasta, ținînd seama de nevoia de mecanizatori pe care o are cooperativa, cîteva grupe de elevi au fost instruite la întreprinderea de mașini agricole din apropierea cooperativei lucrînd mai ales în perioada de iarnă alături de maistri și muncitori la repararea mașinilor. În primăvara aceasta au participat la însămînțări ca ajutori de tractoriști și, spre satisfacția noastră, majoritatea dintre elevii acestor grupe s-au hotărît să rămînă după absolvirea liceului la această întreprindere.

O activitate rodnică au desfășurat și grupele de tîmplărie și sculptură în lemn care au reușit să ofere spre vânzare numeroase taburete, mese, tocuri pentru ferestre toate apreciate și solicitate de cetățenii comunei.

Pentru lete a funcționat în școală un atelier de croitorie dotat cu 10 mașini de cusut. În afara școlii cîteva grupe au lucrat, pe bază de contract în cadrul cooperativei „Arta casnică”. La sfîrșitul anului trecut din cele 17 absolvenți ale clasei a X-a, 7 s-au angajat la cooperativa amintită, iar celelalte s-au înscris la Școala profesională de pe lângă Fabrica de confecții Tg. Jiu.

În total liceul nostru a realizat, prin valorificarea produselor executate de elevi în cadrul activităților practice, 17.200 de lei, sumă pe care am folosit-o pentru crearea de noi ateliere și pentru dotarea celor vechi.

Pentru acest an școlar preocuparea noastră importantă este de a ne crea, prin mijloace proprii, condiții optime pentru instruirea practică, de a ne lărgi baza materială prin diversificarea atelierelor. Astfel vom da în folosință un atelier de țesătorie construit în întregime prin activitatea patriotică a profesorilor, elevilor și părinților. Atelierul va fi dotat cu 4 războaie de țesut și cu războaie-gherghel pentru carpete și covoraie confecționate toate pe plan local. De asemenea, din a-

cest an vom începe să lucrăm cu materie primă proprie (mă refer la atelierul de țesut și la cel de tîmplărie) procurată din economiile școlii. Bazăți pe rezultatele frumoase ale anului trecut, am reînnoit contractele cu cooperativa agricolă de producție și cu cooperativa meșteșugărească „Arta casnică” din Tismana pentru realizarea de noi produse de către elevi. Ne-am propus ca în viitorul an școlar să obținem prin valorificarea muncii elevilor economii de 100.000 de lei.

Sintem siguri că acordînd toată răspunderea necesară acestei probleme depunînd eforturi susținute vom asigura elevilor noștri o pregătire prin muncă și pentru muncă la nivelul cerințelor actuale.

Prof. GH. PEȘTIȘANU
directorul Liceului
„Constantin Brăncuși”,
Com. Peștișani, Jud. Gorj

profesoral bine pregătit profesional și ideologic — își începe activitatea în noul an, cu hotărîrea de a nu-și cruța forțele în munca instructiv-educativă cu cei peste 1.000 de elevi ai săi. Vom folosi prilejul pe care îl au copiii noștri de a învăța în limba maternă, ca mijloc de a pătrunde adînc domeniile științei și culturii prevăzute de programă, de a-și însuși un volum bogat de cunoștințe, de priceperi utile societății, de a-și însuși temeinic concepțiile și convingerile marxist-leniniste.

Eforturile Ministerului Învățămîntului de a îmbunătăți programele și manualele școlilor aparținînd naționalităților conlocuitoare, de a le adapta mai pertinent la nevoile concrete ale societății, corespunzător spiritualității și culturii fiecărei naționalități, vor fi dublate în școala noastră de grija de a spori valențele educativ-patriotice ale lecțiilor. Profesorii se vor preocupa permanent de a-i face pe copii să cunoască temeinic bogățiile și frumusețile materiale și spirituale ale României, trecutul glorios de luptă pentru progres și libertate socială al poporului, participarea în strînsă unire a tuturor oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, sub conducerea partidului, la fîurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. În același timp, conștienți de răspunderea pe care o avem de a pregăti temeinic schimbul de miine al constructorilor de azi, vom căuta să îmbunătățim procesul însușirii limbii române, important mijloc de stringere a legăturilor frățești între poporul român și naționalitățile conlocuitoare în cadrul națiunii noastre socialiste unită prin țărîni comune.

Condițiile de muncă ce ne-au fost create de partidul și statul nostru, competența profesională a celor peste 50 de cadre didactice ale școlii, ca și dorința lor de a desfășura o activitate rodnică, sînt cele mai importante premise care ne permit să scontăm, în noul an școlar, pe rezultate care să nu contrazică cele mai înalte exigențe didactice.

Prof. EIGEL ERNÖ,
directorul Liceului nr. 1
Miercurea Ciuc

„În spiritual legăturilor frățești între poporul român și naționalitățile conlocuitoare“

Înființarea în orașul Miercurea Ciuc a unui liceu de cultură generală cu predarea în limba maghiară alături de sutele de noi licee de cultură generală, licee de specialitate, școli profesionale în care procesul instructiv-educativ se desfășoară în limbile naționalităților conlocuitoare, care se adaugă celor 2.290 de unități școlare similare existente în rețeaua noastră de învățămînt, sînt încă o expresie a aplicării ferme de către partid, în toate domeniile de viață ale societății noastre socialiste a unei politici naționale marxist-leniniste.

Liceul nostru — înzestrat cu o puternică bază materială (un număr corespunzător de săli pentru cele peste 40 de clase, laboratoare bine utilate, un număr suficient de ateliere etc.) și cu un corp

„Dascălul, un catalizator al întregului proces de educație“

Noul an școlar în care vom intra în curînd are o semnificație deosebită: el începe sub lumina înălțătoare a documentelor de partid din vara aceasta care ne însuflețesc pe noi educatorii — părinți și cadre didactice — direct răspunzători de creșterea și educarea tinerelor generații.

Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU privind activitatea ideologic-politică și cea cultural-educativă este o invitație la o meditație gravă și severă și totodată o profundă analiză a modului în care, sub conducerea partidului, se redimensionează spiritualitatea omului constructor al unei vieți noi, în patria noastră.

Într-o țară în care cultul pentru muncă și pentru creație a fost generalizat, lenina, inactivitatea și parazitismul apar anacronice: ele trebuie combătute cu toată tăria! Dar oare noi, învățătorii și profesorii, am făcut totul pentru a le evita la tinerii cărora le dăm știință de carte și educație? Oare am intervenit noi cu destulă eficiență spre a deschide ochii

La buna pregătire a noului an școlar o contribuție însemnată au adus-o și tipografiile care au asigurat apariția la timp a manualelor.

nou an de muncă

unor părinți asupra pericolelor care îi pindesc pe copiii lor dacă le tot tolerează carențele de care vorbeam? Personal, consider că nu! În comuna noastră, ca și în alte părți de altfel, mai există încă tineri care după absolvirea școlii nu practică nici o meserie, complăcându-se în nefericita ipostază de a trăi din sudoarea frunții tatălui și-a mamei. Acești tineri — e drept, puțini la număr — consideră munca, îndeosebi cea fizică drept un lucru degradant pentru ei și atunci se mulțumesc să primească totul de-a gata.

Ca om al școlii, cu o bogată experiență în meseria de dascăl, mi-am dat seama că eșecul unui tânăr în viață se datorește, în primul rând, nu atât capacităților sale, poate mai reduse în raport cu ale altora, cât carențelor sale în educație, generate adeseori și de familie. Iată de ce noi, cadrele didactice, făcând educația tinerilor, trebuie să facem totodată — evident, într-un mod mai accentuat decât pînă acum — și educația părinților. Se impune din partea noastră o mai strînsă legătură cu familia, prin vizite mai dese la domiciliul elevului, prin discuții de la om la om cu părinții asupra viitorului copiilor lor. Și mai ales să le arătăm acestora că nu e bine să împartă profesiunile în degradante și nobile, că orice meserie este utilă social, că, după ce i-oi pătruns tainele, are frumusețea ei și îți dă satisfacții neobișnuite. Să-i deprindem pe părinții elevilor noștri să însușească copiilor încă de timpuriu dragostea de muncă, să nu tolereze sub nici o formă parazitismul.

Iată de ce, sarcinile noastre, ale cadrelor didactice, sînt, în acest prag de nou an școlar, pline de responsabilitate.

Inv. CONSTANTIN HUDIȚĂ,
comuna Brănești — Ilfov

„Pregătirea tineretului privește nu numai școala ci și pe noi, cei din producție“

Pregătirea tineretului pentru activitatea productivă, pentru integrarea sa viitoare în circuitul activității industriale și economice este o problemă deosebit de importantă, de actuală, care privește nu numai școala, ci, în aceeași măsură, și întreprinderea, uzina, fabrica, șantierul, sau cooperativa agricolă în care aceștia vor lucra după terminarea școlii. Pentru că, de felul cum sînt pregătiți elevii acum, pe băncile școlii pentru producție, de felul cum sînt învățați acum să prețuiască, să respecte și să iubească munca, de felul cum sînt ajutați acum să-și însușească elementele de bază ale unei meserii, depinde în mare măsură randamentul lor de mai târziu și, în ultima instanță, rezultatele întreprinderii în care vor lucra. Din acest motiv socotesc că măsurile înțelepte pe care le-a adoptat partidul în vederea pregătirii elevilor pentru muncă sînt binevenite. Faptul că am fost și noi chemați să acordăm tot sprijinul școlii în îndeplinirea acestei sarcini, că sîntem de pe acum colaboratori nemijlociți în pregătirea viitoarelor noastre cadre ne crează răspunderi sporite.

Încă de anul școlar trecut am căutat soluții optime pentru ca practica elevilor în întreprinderea noastră — fabrica „Tricotajul roșu“ — să-și dobîndească eficiența dorită. Cred că una din soluțiile cele mai bune este aceea de a patrona școlile, înțelegînd prin patronaj nu numai un sprijin periodic sau contacte la început de an, nu numai înțelegeri, verbale sau scrise, între serviciile

de personal și învățămînt ale întreprinderii și conducerea școlii, ci relații solide între școală și întreprindere în sensul integrării pe cît posibil a elevilor în circuitul productiv, acordarea unei asistențe tehnice competente și permanente așa fel ca elevul să fie pus în situația de a munci efectiv alături de muncitorii.

Întreprinderea noastră a luat sub patronaj Școala generală nr. 128 și Liceul nr. 36. La început practica se desfășura dispersat, în toate secțiile. Elevele, neavînd un loc de muncă și mai ales o planificare a atribuțiilor lor, neștiind cu ce să înceapă și cu ce să termine practica, se plimbau, sub ochii îngăduitori ai maiștrilor sau ai profesorilor care le însoțeau, de colo colo, nefăcînd aproape nimic sau, uneori și mai rău, încurcînd treaba. Discuțînd și analizînd în amănunt cu școlile respective această situație am ajuns spre sfîrșitul anului școlar trecut la ideea înființării unui atelier-școală în care, sub îndrumarea directă a unor ingineri și maiștri — desemnați de întreprindere în mod special pentru a îndruma acest atelier — elevele să poată lucra efectiv un produs de la început pînă la sfîrșit.

Ideea noastră s-a dovedit bună, practica a dobîndit consistență, eficiență. Acest fapt ne-a determinat să continuăm, firește, îmbunătățită cu experiența anului trecut, activitatea atelierului-școală. Faptul că multe eleve au îndrăgit meseria de țesătoare și și-au manifestat dorința ca după absolvirea școlii să lucreze în întreprinderea noastră este pentru noi o mare satisfacție. Ne-am propus ca în acest an să organizăm mai bine atelierul atît în ceea ce privește dotarea cît și organizarea propriu-zisă a activității sale. Dorim ca atelierul-școală să devină o anexă a întreprinderii în care să se lucreze pe bază de contract o adevărată unitate productivă, în care elevele să ajungă să efectueze asamblări de detalii de produs, operațiuni ce presupun, în ultimă instanță, o reală calificare.

În acest fel cred că vom sprijini cu adevărat școala în eforturile pe care le depune pentru formarea și pregătirea muncitorului de mîine.

Ing. MARIA BERARIU
director al fabricii „Tricotajul roșu“
București

Pentru prima dată la catedră...

Probabil așa va fi... La Școala generală nr. 14 din Buzău, ca peste tot pe întinsul patriei, va suna înția oară clopoțelul vestind deschiderea noului an școlar. Apoi, tînăra profesoară Maria Hărda își va lua catalogul sub braț și va intra într-o sală de clasă. Va fi desigur emoționată. Nu poți să nu fi emoționat în clipa cînd faci primul pas în carieră, în meseria pentru care te-ai pregătit asiduă, ani de-a rîndul, meserie pe care ți-ai ales-o din pasiune și pe care ai convingerea că vei exercita-o pînă la pensionare.

Va fi așa sau altfel... Emoția însă, oricum, va exista. Emoția, dar nu și necunoscutul! Pentru că, oricîte necunoscute îți va fi dat să dezlegi din algebra complexă a profesiei de dascăl, atunci cînd ești stăpîn pe forțele tale, cînd simți aproape umărul colegilor cu experiență de lingă tine, ieșirea din impas și cele mai mari taine se vor soluționa, pînă la urmă, cu siguranță.

La cei 23 de ani ai săi, Maria Hărda, proaspăta profesoară a școlii buzoiene de care vorbeam, fostă președintă a Asociației stu-

denților de la Institutul pedagogic de trei ani din Brașov și șelă de promoție la absolvire, este conștientă de acest lucru. Iată de ce, așteaptă cu nerăbdare, cu certitudine sunetul dintii al clopoțelului.

„Am iubit întotdeauna copiii — ne spune ea. Imi plac puritatea lor sufletească, naivitatea și sinceritatea lor, setea lor mare de cunoaștere. Îi iubesc și înainte, dar adevărata mea dragoste pentru ei s-a deșteptat, mai ales, în timpul practicii pedagogice, cînd erau numai ochi și urechi la explicațiile mele. Atunci mi-am dat seama că voi fi o profesoară bună, că nu mi-am greșit cariera“.

— Este normal; am aflat că ați absolvit institutul cu media 9,78.

— Da, am obținut cea mai mare medie din an. M-a ajutat foarte mult faptul că înainte de facultate am lucrat ca țesătoare la „Partizanul roșu“ din Brașov (după absolvirea unei școli profesionale, în timp ce eram în producție, am urmat liceul la țară trecuvenă, apoi la seral). Munca productivă are rigorile ei: te deprinde cu disciplina, cu punctualitatea, te învață că nu ai voie să lași pe mîine ceea ce trebuie să faci astăzi. Din punctul

acesta de vedere am avut un atu în plus față de colegii mei de institut. Așa se explică, desigur, și media mea mai mare. Dar credeți că media contează? Sînt convinsă că cei 37 de colegi ai mei de grupă, prezenți acum la locul unde au fost repartizați, excepție făcînd doar unul (din motive de boală) și alții ca ei, vor fi la fel de buni profesori. Toți am venit la catedre entuziaști și plini de încredere. Sîntem conștienți de sarcinile de mare răspundere ce apasă pe umerii noștri pentru educarea și instruirea copiilor patriei, știm că partidul investește în noi, proaspețele promoții de cadre didactice, multă încredere. Vom face tot ce ne stă în putință să nu dezamăgim la locul de muncă.

Sînt gînduri inaripate, de început, gînduri care animă și însuflețesc. Va suna în curînd clopoțelul, adunînd cu zvonul lui de argint copiii în clase. Printre cei care se vor urca pentru prima dată la catedră, se va număra și tînăra profesoară Maria Hărda.

Va fi o clipă solemnă și mare, clipa păsirii în viață, cu certitudinea împlinirii.

D. RACHICI

UN AN DE RODNICE ÎNNOIRI

(Urmare din pag. 1-a)

sambul dezvoltării societății noastre, ponderea însemnată pe care o ocupă, în concepția noastră despre dezvoltarea țării, formarea omului făuritor al acestui viitor. „Este un adevăr unanim recunoscut — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu adresîndu-se tinerilor — că principalul factor de cultură și civilizație al unei națiuni, cadrul de bază al instruirii și formării tineretului, îl reprezintă școala. Marile obiective economice și sociale de viitor, aspirațiile spre realizarea unei societăți socialiste dezvoltate pe toate planurile, nu le pot realiza decît oameni cu o înaltă pregătire științifică și tehnică, cu un larg orizont de cunoștințe generale, cu temeinice deprinderi pentru activitatea practică“.

Ca urmare a măsurilor luate, sistemul școlar își schimbă înfățișarea. Un sistem care nu se schimbă la timp și în ritmul cerut de prefacerile societății este condamnat la rămînere în urmă și la convulsii serioase.

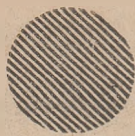
Nu mai în ultimul an ideea perfecționării cadrelor din întreaga noastră societate și rolul școlii în îndeplinirea acestui program național au transformat mult concepția clasică despre școală și învățămînt. Ne găsim în faza educației permanente. Tot în ultimul an unități importante de cercetare științifică s-au adăugat unităților noastre de învățămînt superior, iar acum se produce o altă joncțiune importantă care face ca legătura între învățămînt, cercetare și producție din țara noastră să devină o relație organică.

Prin aceste noi trăsături, sistemul nostru școlar satisface multe din cerințele pe care pedagogii din diferite țări le formulează la adresa școlii. El este un sistem deschis și puternic legat de societate. Este în același timp un sistem aplicat, care dezvoltă aptitudinile profesionale ale tinerilor și îi conduce la un loc sigur în societate. În sfîrșit, este un sistem diversificat pentru a putea răspunde tuturor cerințelor pe care activitățile productive din țara noastră le vor pune în fața generațiilor care urmează.

Cadrele didactice care sînt mindre de aceste realizări își afirmă dorința lor de a le perfecționa și de a face ca ideile înaintate să cunoască o aplicație fără greș. Funcțiunea de bază a școlii noastre nu se reduce la o simplă instruire, școala formează și educă cetățeni. La Constătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat unitatea dintre instrucție și educație, indicînd cu fermitate: „Toți profesorii, toți învățătorii, trebuie să fie specialiști și educatori“.

Fiecare profesor este, prin menirea sa, și un educator. În puține profesii calificarea prin acte trebuie completată cu o pasiune și dăruire ca în profesia de dascăl. Așa cum profesorii încălzesc materia aridă pentru a putea fi achiziționată cu interes de către tineri, ei cultivă entuziasmul, dăruirea, fermitatea, patriotismul, caracterul, cinstea, respectul valorilor și celelalte trăsături indispensabile construirii societății socialiste.

Există premise obiective ca școala noastră să răspundă chemării adresate de Partidul Comunist Român și să-și consacre noi energii efortului de formare a tinerii generații într-o exigență crescută. Tradiția unei școli care a dat mari dascăli, o mare prețuire pe care poporul nostru a avut-o întotdeauna pentru cultura, încrederea lui în știință — adevărată premisă politică a planurilor de dezvoltare a României socialiste, înflăcărrarea cu care este trăit idealul de ridicare a țării noastre la un nivel mai înalt, resursele de inteligență și receptivitate ale tinerilor, devotamentul profesorilor care nu au lipsit de la nici un moment al realizărilor regimului nostru și au fost prezenți și au participat la toate bătăliile date pentru construirea socialismului, iată premisele unui an rodnic, unui an de înnoiri chibzuite, ale încă unui an pus în slujba României socialiste.

Prin intermediul educatoarelor de la
grădinița Combinatului de confecții și
tricotaje București, vă prezentăm:

NOUA PROGRAMĂ A ACTIVITĂȚII INSTRUCTIV-EDUCATIVE DIN GRĂDINIȚA DE COPII

Activitatea instituționalizată în grădinițe reprezintă prima formă organizată de apropiere a copilului de viața școlară. Din acest punct de vedere noua programă pentru grădiniță — care va fi generalizată începând din acest an — constituie o încercare relevantă de a aborda pe planuri multiple problemele adaptării copilului la regimul muncii școlare, la un sistem organizat al disciplinei, de a-l familiariza cu mediul social înconjurător, de a-l învăța să iubească și să stimeze munca.

În stadiu de proiect, noua programă a fost experimentată timp de doi ani,

dintre care ultimul a cunoscut o extindere apreciabilă în o sută de unități ale învățământului preșcolar.

Acum, la început de an școlar, am socotit util să prezentăm câteva din principalele activități tematice ale programei și unele din posibilitățile lor de realizare concretă prin intermediul educatoarelor de la grădinița Combinatului de confecții și tricotaje București, unitate de bază a Institutului de cercetări pedagogice și a cercetătoarei principale Florica Andreescu de la I.C.P., care a inițiat și urmărit desfășurarea experimentului în această grădiniță.

pii sînt puși în situația de a alege obiectele după culoare, formă, dimensiune sau să stabilească asemănările și deosebirile dintre ele. „Cu toate că jocul didactic este un mijloc de instruire și de educare a copilului — este de părere educatoarea **OLGA CREȚESCU** — elementele distractive nu trebuie să dispară sau să lipsească. Programa nouă insistă în mod deosebit asupra acestui lucru, deosebind activitățile pe bază de exerciții — cu material individual — de jocurile didactice.

La grupa de 3 ani ponderea cea mai mare revine jocurilor didactice cu material, care au sarcini legate de cunoașterea unor aspecte ale mediului ambiant. („Spune ce este?”, „Ghicește ce face păpușa?”), jocuri didactice pentru cunoașterea și precizarea însușirilor obiectelor („Cu ce minge ne jucăm?”, „Este mic, este mare”), jocuri didactice pentru formarea reprezentărilor spațiale și de timp („Unde sînt jucăriile?”, „Cînd facem așa?”), jocuri didactice pentru dezvoltarea vorbirii („Spune cum face?”, „Cine face așa?”) etc.

Și la grupa de 4 ani ponderea cea mai mare o au tot jocurile didactice, care au însă un conținut și sarcini didactice mai complicate. Celor anterioare li s-au adăugat la grupa de 5 ani jocuri referitoare la precizarea și verificarea cunoștințelor despre om și activitatea lui, jocuri didactice pentru cunoașterea deprinderilor de exprimare corectă, pronunție, lexic, structură gramaticală.

La grupa mică și la grupa mijlocie, conform recomandărilor noii programe, se folosesc **jocurile de construcții** — „Arco”.

„Durata lor variază de la 5—10 minute la grupa de 3—4 ani și de la 15—20 minute la grupa de 4—5 ani, după care se continuă jocul cu construcțiile realizate sau se construiesc și alte modele cu materialul suplimentar primit — ne spune educatoarea **REBECA MANOLACHE**. Intrucît aceste jocuri au un caracter colectiv, noi le-am desfășurat după o planificare dată în proiectul de programă. Copiii de la această grupă li se formează deprinderea de a delimita spațiul în raport cu *tema dată* și cu dimensiunile pieselor. („Casa”, „Intrarea în orașul copiilor”), de a reea distanțele egale între părțile construcției („Gardul”, „Garajul”, „Bazinul cu apă”), suprapunerea corectă pentru a menține echilibrul, stabilitatea construcției, abordîndu-se diferite soluții în redarea bazei ei („Turnul”, „Casa cu curte”, „Castelul”) etc.

La grupa de 5 ani se introduce un nou tip de joc, „Pionierul constructor”, care permite realizarea de noi jucării prin intermediul unor procedee tehnice deosebite. Despre acest material de construcție, cu o valoare mare educativă ne vorbește educatoarea **PAULA POPESCU**. „Jocul de construcție — planificat o dată pe săptămînă — se desfășoară în timpul destinat activităților alese. El are însă un caracter obligatoriu în sensul că toată grupa de copii construiește. La începutul anului școlar, am planificat câteva activități pentru cunoașterea și obișnuirea copiilor cu acest joc, a părților din care se compune, obișnuirea de a le mînu cu ușurință, formarea deprinderii de a înșuruba și deșuruba etc.

Cu jucăria realizată la această activitate, fiecare copil se joacă imediat ce a terminat-o. În acest mod sînt stimulați și copiii care au un ritm mai lent de lucru.”

În proiectul noii programe este prevăzută la capitolul „Joc”, un subcapitol

intitulat „Jocurile și activitățile în aer liber”.

„Avînd în vedere că buna organizare, desfășurare și îndrumare a jocurilor și activităților în aer liber influențează dezvoltarea armonioasă a organismului copilului, asigură odihna lor activă, restabilește capacitatea de muncă și totodată le satisface și nevoia de mișcare, în grădinița noastră am acordat o importanță deosebită asigurării condițiilor materiale — ne declara educatoarea **ELENA ROMAN**, directoarea grădiniței. Astfel, terenul comun de joc al copiilor a fost amenajat corespunzător numărului de grupe, formîndu-se 10 parcele, delimitate prin gard viu, dotate cu mobilier de curte, adecvat și cu solarii spațioase. Existența unor rafturi și tonete miniaturale, a unor jucării, rechizite, alimente, materiale textile, au sugerat copiilor teme variate de joc.

În cadrul parcelor de joc pentru fiecare grupă de copii am confecționat și montat diferite aparate fixe ca: leagăne, balansoare, tobogane, carusele, bănci pentru echilibru și trecere de obstacole, de diferite lungimi și înălțimi, aparate de țintire (cu țintă fixă și mobilă), jocuri de baschet și fotbal, pentru copiii din grupele mari. Amenajarea unor piste asfaltate ne-a dat posibilitatea să organizăm diferite exerciții distractive cu caracter de mișcare, jocuri cu mingi, cu hamuri, întreceri cu troinete, triciclete, concursuri, iar iarna jocuri cu săniuțe, concursuri de aruncări cu bulgări de zăpadă etc.

În imediata apropiere a solariilor pentru fiecare grupă s-a construit cîte un mic bazin cu apă, dotat cu jucării plutitoare și un bazin de înot.

Tot în scopul îmbogățirii conținutului jocurilor de creație, în spațiul fiecărei grupe au fost montate corturi acoperite cu pînză de diferite culori în interiorul cărora s-au putut juca concomitent circa 6—7 copii”.

● Desenul și modelajul

La desen sînt prevăzute în programa pentru grupa de 4—5 ani 14 activități, iar pentru desenul decorativ alte 10 activități, introducînd în al doilea trimestru pictura. „Încă de la începutul anului școlar — ne spune educatoarea **EMILIA BOTEZ** — am căutat să consolidăm deprinderile însușite anterior, am îndrumat pe copii să reprezinte imaginea unor obiecte simple din imediata apropiere prin combinarea liniilor verticale, orizontale, oblice, curbe, circulare în teme ca: „bețișoare”, „șireturi”, „șine de tren sau de tramvai”, „ghemul”, „mingea”, „globuri pentru pom”. Ca o noutate în modul de desfășurare a activității de desen este faptul că înainte de redarea temei propuse, se fac timp de 2—3 minute exerciții de încălzire a mușchilor mîinii, copiii desenînd repede ceva cunoscut bine de ei ca: fum, ghem, linioare etc., după care se trece la demonstrarea temei propriu-zise. Deși la început am avut unele rezerve față de executarea desenului cu acuarelă la această vîrstă, pe parcurs am observat că pe copii i-a atras foarte mult acest material și au lucrat cu plăcere cu pensule și acuarele, realizînd teme frumoase”.

„Experimentînd prevederile capitolului de modelaj din noua programă, am urmărit să realizăm în practică dezvoltarea senzorială la copii și perfecționarea deprinderilor tehnice — ne spune educatoarea **GHERGHINA FLEISCH**. De exemplu, pentru însușirea de către copiii din grupa de 3 ani a deprinderii de a aplatiza am avut mai multe activități cu teme ca: nasturi, biscuiți etc. Pentru a activa imaginația creatoare a copiilor am realizat, conform prevederilor noii programe, 9 activități la alegere. O noutate este că în afară de plastilină am folosit și un amestec de hîrtie de șervețel înmuiată în apă cu sare și apoi amestecată cu făină, oțet și culoare. Din această pastă s-au modelat forme diferite care durează și pot fi păstrate fără să se strice”.

La cele arătate pledăm insistent pentru studierea temeinică de către fiecare educatoare a actualei programe, pentru interpretarea cu discernămint și cu multă creativitate a temelor propuse. Este evident, că toate acestea vor contribui la buna organizare și desfășurare a activităților instructiv-educative din grădinițe și, deci, la realizarea scopului propus de noua programă.

Anchetă realizată de
VIOLETA APOȘTOL

● Cunoașterea prin observare

După cum se știe, cunoașterea prin observare permite sesizarea de către preșcolar a aspectelor generale imediate și foarte simple din mediul înconjurător, rezolvă cerințele adaptării treptate a copilului la realitatea dată. Caracterul predominant senzorial al cunoașterii determină o însușire și o aprofundare gradată — cantitativ și calitativ — a volumului de cunoștințe, face ca limbajul să fie asimilat cu o mare ușurință, determinînd formarea și îmbogățirea continuă a viitorului fond lexical al copilului.

Referindu-se la lărgirea sferei de cunoaștere prin observare, educatoarea **IOANA MARINESCU** apreciază că noua programă recomandă însușirea de către copii a cunoștințelor în mod mai judicios ca pînă acum. „În funcție de tema activității de observare — ne spune interlocutoarea noastră — am adus în clasă obiecte, exemplare vii de animale mici, mulaje sau ne-am deplasat la locul în care trebuia desfășurată observarea, într-o bucătărie, într-un atelier de tîmplărie, în parc etc., deoarece însușirea cunoștințelor se impune cu necesitate să fie realizată prin contactul nemijlocit al copiilor cu fenomenele și aspectele concrete ale mediului înconjurător.

Este foarte bine că programa recomandă, ca în timpul desfășurării observațiilor, să fie folosite cît mai multe procedee încît orice cunoștință nouă să fie explicată pe bază de material intuitiv. Procesul cunoașterii mediului înconjurător este continuat și în afara activităților obligatorii. În timpul experimentării programei, am făcut vizite în diferite ateliere meșteșugărești, pe un șantier de construcții etc. pentru a da posibilitatea copiilor să cunoască munca efectuată de adult pe colective mai mari, eficiența muncii lor, relațiile de ajutor dintre adulți, uneltele folosite etc.

Făcînd o sinteză a tuturor temelor de observare, indiferent de forma prin care se realizează, se poate afirma că preșcolarii li se asigură în grădiniță o pregătire deosebită, necesară în vederea adaptării la noile cerințe ce le impune școala”.

● Povestirile

„Povestirile prezentate în cadrul activităților obligatorii — ne spune educatoarea **ANA ZAMFIR** — au fost însoțite întotdeauna de materiale și jucării pe care copiii au avut posibilitatea să le cunoască anterior și cu care s-au jucat în grupă: jucării sau păpuși din trusa de teatru, decor simplu, costume adecvate. Mînuirea personajelor am realizat-o fie în cadrul teatrului de păpuși, fie la masă. Prezența personajelor dar mai ales mișcarea, a fost însoțită de nuanțarea adecvată a vocii, fiind astfel elementele de bază care au înlesnit ascultarea și înțelegerea poveștilor și implicat trezirea dragostei pentru acestea.

Pentru prezentarea poveștilor am folosit atît teatrul de păpuși cît și diafilmul. Copiii au avut posibilitatea de a trăi alături de eroii poveștilor sentimente de tristețe, de teamă, de bucurie,

au învățat să disprețuiască lăcomia, răutatea, neascultarea și în același timp să admire bunătatea, cinstea și curajul”.

● Formarea reprezentărilor matematice

Noua programă acordă importanță procesului de formare la copii a unor reprezentări matematice corecte și durabile despre cantitate și le dezvoltă gîndirea, prin efectuarea pe baza unui bogat sortiment de materiale, a unor operații simple de comparare, de grupare, de seriere.

„Abia după ce copiii s-au deprins cu aceste operații — ne arată **FLORICA ANDREESCU**, cercetător principal la Institutul de cercetări pedagogice — și înțeleg cum pot interveni pentru a micșora sau mări o anumită cantitate, sau să aranjeze în ordine obiectele unei mulțimi, se poate trece la familiarizarea copiilor cu numărul. Deci, prin noua programă se urmărește nu memorarea unor cunoștințe, ci constientizarea operațiilor pe care le efectuează copiii în scopul descoperirii și stabilirii unor raporturi cantitative între obiecte, dezvoltarea capacităților de cunoaștere, a gîndirii și vorbirii acestora.

Cîteva exemple: la grupa de 3 ani copiii au rezolvat, sub formă de joc, recunoașterea diferitelor grupe de obiecte din sala de clasă și le-au denumit, au diferențiat după dimensiune (mare-mic) obiectele care le formează și au determinat unele poziții spațiale ocupate de către acestea. La grupa de 4 ani, continuîndu-se acest proces, copiii au fost solicitați în direcția formării de grupe de obiecte după alte criterii de mărime (lung-scurt; gros-subțire; mare-mijlociu-mic) și poziții spațiale. În plus, față de grupa mică, ei au fost deprinși să compare diferențele cantității, punînd în corespondență obiectele unei grupe cu obiectele altei grupe. Copiii au deprins repede tehnica formării perechilor și pe această bază au apreciat mai ușor diferențele de cantitate. În cadrul grupei de 5 ani, pe baza aceleiași tehnici de lucru — punere în corespondență — copiii au determinat egalitatea și inegalitatea mulțimilor, înțelegînd cum se pot mări sau micșora cantitățile pentru a ajunge la asemenea situații. Totodată, copiii acestei grupe au rezolvat operații de seriere, aranjînd în ordine crescătoare sau descrescătoare obiectele unei mulțimi, grupe de mulțimi sau mai multe mulțimi.

Îmbinarea diferențiată a activităților desfășurate pe bază de exerciții cu material individual cu jocurile didactice s-a dovedit în practică a fi de un real sprijin în rezolvarea cu succes a sarcinilor prevăzute de noua programă pentru fiecare grupă de copii”.

● Jocul

Jocul didactic constituie o formă de activitate obligatorie atractivă și accesibilă vîrstei preșcolare, prin care se realizează o mare parte din sarcinile instructiv-educative, se formează perceperea diferențiată a însușirilor caracteristice ale obiectelor, atunci cînd co-

Ședința lărgită a Biroului executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățământ, știință și cultură

In ziua de 6 septembrie a.c. a avut loc ședința lărgită a Biroului executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățământ, știință și cultură care a analizat activitatea politico-ideologică și cultural-educativă desfășurată de organele și organizațiile sindicale din școli, facultăți, institute de spectacole și cinematografie și a dezbătut planul de măsuri pentru îmbunătățirea muncii în acest domeniu.

În lumina recentelor documente de partid adoptate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., privind îmbunătățirea educației marxist-leniniste, a activității politico-ideologice, conform expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu, la Consătuirea de lucru cu activul de partid din domeniul ideologic și al acțiunilor politice și cultural-educative și a sarcinilor trasate sindicatelor la Congresul U.G.S.R. în vederea dezvoltării conștiinței socialiste a oamenilor muncii, a educării acestora în spiritul idealurilor noastre comuniste, dezbateră activității organelor și organizațiilor sindicale a constituit un examen critic și exigent, care s-a oprit cu simț de răspundere asupra realizărilor, dar, mai ales, asupra lipsurilor care s-au resimțit în munca politică și cultural-educativă din activitatea sindicatelor afiliate la Uniune.

Atât referatul prezentat de tovarășa Maria Stănescu, președinte al comitetului Uniunii Sindicatelor din învățământ, știință și cultură, cât și discuțiile care i-au urmat, au dovedit spiritul de exigență cu care membrii Biroului executiv, membrii comisiei pentru activitatea politică și cultural-educativă, precum și președinții unor comitete ale sindicatelor, invitați la ședință, știu să-și privească, să-și analizeze lipsurile, să tragă învățăminte pentru munca lor viitoare.

Au fost analizate neajunsurile serioase cu privire la modul cum școala și slujitorii ei își îndeplinesc sarcina lor fundamentală de educare și formare a tinerii generații, aportul insuficient al teatrului și cinematografului în formarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

Planul de măsuri a subliniat sarcinile care stau în fața Uniunii Sindicatelor din învățământ, știință și cultură pentru ridicarea muncii politice și cultural-educative la nivelul cerințelor societății noastre socialiste.

A reieșit limpede din materialele prezentate că școala, teatrul și cinematograful, factori primordiali de instrucție și educație a tineretului nostru, a întregului popor, trebuie să fie pe viitor ancorate mai puternic în realitățile vieții noastre românești, să răspundă mai prompt și mai eficient comandamentului social, progresului evident al societății noastre socialiste în toate sectoarele vieții sociale și de stat.

Biroul executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățământ, știință și cultură și-a propus să mobilizeze co-

mitetele sindicatelor și pe membrii de sindicat pentru transpunerea hotărâtă în viață a sarcinilor ce le revin din mărețul program, elaborat de partid, de educare comunistă a oamenilor muncii.

A atras, în mod deosebit, atenția preocuparea Biroului executiv de a organiza numeroase acțiuni care să contribuie la îmbunătățirea conținutului politico-ideologic al lecțiilor, cursurilor, seminariilor, la sporirea eficienței lor educative, la buna pregătire profesională a cadrelor, la competența și profilul moral al educatorului, în vederea realizării unei educații partinice, comuniste, a dezvoltării la elevi și studenți a unui mod înaintat de gândire, a responsabilității lor sociale, a dragostei și respectului pentru muncă și pentru profesia lor viitoare.

Educării elevilor în spiritul muncii, pregătirii lor tehnico-productive, materialele prezente, ca și luările de cuvânt, i-au subliniat ponderea în formarea unor cetățeni capabili să se integreze cerințelor societății contemporane. A fost criticată mentalitatea unor părinți și unor cadre didactice care nu înțeleg cultura tehnică ca o componentă organică a culturii generale sau golesc cunoștințele teoretice de valoarea lor funcțională. Practica în producție, munca patriotică, contactul organizat cu marile șantiere, cu activitatea productivă din uzine și de pe ogoare, cu oamenii muncii sînt resorturi vii ale apropiării și înțelegerii frumuseții și valorii muncii în orice domeniu s-ar efectua, sînt admirabile mijloace de educare a dragostei față de muncă, de combatere a manifestărilor de parazitism social și de necotire a îndatoririlor sociale pe care comitetele sindicatelor sînt chemate să le aibă mereu vii în preocupările lor.

Apreciind rolul caselor corpului didactic, s-a arătat că acestea trebuie să devină centre de perfecționare profesională și de educație politică a cadrelor didactice și că regulamentul de organizare oglindește marea responsabilitate a sindicatului în buna lor funcționare.

S-a atras atenția asupra unor lipsuri serioase în comportarea unora dintre cadrele noastre didactice, care se răsfrîng nemijlocit asupra elevilor, asupra educației științifice, atește pe care trebuie să o desfășoare la clasă etc.

Primejdia unei orientări fără o teorie care s-o fundamenteze, a unei profesionalizării cu neglijarea activității politice a fost subliniată în luările de cuvânt. La fel au fost relevate unele paralelisme care apar în activitatea sindicatelor și a altor organe.

A reieșit necesitatea elaborării unui plan unitar care să cuprindă într-un sistem și o viziune mai largă eforturile tuturor factorilor educativi în vederea îndeplinirii, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, a sarcinilor care stau în fața școlii și slujitorilor ei.

Moment de mare responsabilitate în activitatea sindicatelor

ELABORAREA STATUTULUI-PROPRIU

Sindicatelor din învățământul de cultură generală au trecut, pe baza prevederilor Rezoluției Congresului U.G.S.R., la elaborarea și definitivarea statutelor proprii, urmînd să le supună, pînă la sfîrșitul anului, aprobării adunărilor generale sau conferințelor sindicale.

Din cercetarea prevederilor unor proiecte de statute proprii ale sindicatelor din învățământul de cultură generală, se desprinde faptul că, la baza întocmirii lor, au stat principiile și normele general-valabile prevăzute în statutul-cadru adoptat de Congresul U.G.S.R., fiecare sindicat străduindu-se să completeze și să particularizeze principiile de bază, generale și fundamentale cu problemele specifice învățămîntului, îndeosebi la capitolele privind atribuțiile sindicatelor în domeniul economic și al activității productive, al activității politico-ideologice și cultural-educative și sportive.

O dată cu începerea anului școlar este necesar ca, acolo unde acțiunea de elaborare și definitivare a statutului propriu este rămasă în urmă, comitetele sindicatelor din învățămîntul de cultură generală să dinamizeze colectivele investite cu această sarcină de răspundere, să afișeze proiectul de statut, care apoi, îmbunătățit, să poată fi dezbătut de conferința sindicală și aprobat.

La întocmirea statutului propriu trebuie să se aibă în vedere indicațiile Consiliului Central al U.G.S.R., în sensul ca acest instrument de așezare a activității sindicatelor pe coordonatele stabilită de Congresul U.G.S.R. să nu fie confundat cu planuri de măsură sau cu instrucțiuni, ci, păstrîndu-se structura și prevederile statutului-cadru, fiecare capitol și paragraf să reflecte caracterul și atribuțiile organizației sindicale respective, să fie raportate la specificul învățămîntului, la realitățile și posibilitățile locale.

În acest sens, este demn de subliniat orientarea unor comitete ale sindicatelor din învățămîntul de cultură generală cum sînt cele din Timișoara, Bacău, Ploiești, Brașov, precum și din sectoarele 3 și 6 ale municipiului București, care au manifestat responsabilitate în elaborarea proiectelor de statut propriu. Aceste documente reflectă cerințele de muncă și de viață ale salariaților, jalonează activitatea sindicatelor în lumina sarcinilor desprinse din Congresul U.G.S.R. și din Conferința Uniunii pe ramură.

Astfel, de exemplu, proiectul de statut propriu al sindicatului învățămînt Timișoara, pornind de la capitolul „Atribuțiile organizației sindicale în domeniul economic și al activității productive” din statutul-cadru, dar adaptîndu-l la specificul învățămîntului, prevede următoarele: „Sindicatul sprijină prin acțiuni proprii aplicarea măsurilor întreprinse de Inspectoratul școlar, Casa corpului didactic și conducerea unităților școlare și preșcolare pentru organizarea științifică a procesului de învățămînt, continua lui perfecționare și modernizare; stimulează cadrele didactice în activitatea de cercetare, organizînd sesiuni de comunicări științifice, consătuiri, schimburi de opinii, simpozioane pe probleme ale modernizării procesului de învățămînt și educarea elevilor, de perfecționare a activității metodice de organizare și de efectuare a practicii elevilor; organizează schimburi de experiență între grupele sindicale, făcînd cunoscută experiența înaintată a unor colective de muncă; stabilește legături cu sindicatele din întreprinderile productive ale municipiului în scopul colaborării acestora la instruirea practică a elevilor, la dotarea atelierelor și laboratoarelor școlare.”

La același capitol, statutul Sindicatului

Învățămînt din Ploiești, prevede printre altele: „Sindicatul inițiază studii și analize, consultă pe larg membrii de sindicat și supune dezbaterii colectivului de muncă principalele probleme ale perfecționării procesului instructiv-educativ și face propuneri Inspectoratului școlar pentru luarea de măsuri corespunzătoare.”

Exemple asemănătoare, din care se desprinde adaptarea prevederilor statutului-cadru la specificul învățămîntului în domeniul activității profesionale se pot da și de la alte sindicate. De cea mai mare importanță este însă ca toate sindicatele din învățămîntul de cultură generală, să-și prevadă, pornind de la capitolele din statutul-cadru referitoare la problemele economice, la organizarea și conducerea producției, atribuții specifice, menite să contribuie la perfecționarea și dezvoltarea învățămîntului de cultură generală, în lumina sarcinilor puse de partid școlii și slujitorilor ei.

O atenție deosebită trebuie să acorde sindicatele din învățămînt și capitolului pregătirii profesionale, perfecționării și calificării cadrelor, precum și activității cultural-educative și sportive, adaptînd prevederile statutului-cadru specificului muncii din aceste domenii în învățămîntul de cultură generală.

În statut trebuie să-și găsească loc atribuțiile sindicatelor pe linia educării politice, a formării trăsăturilor morale a salariaților din învățămînt, a cadrelor didactice în special, corespunzător principiilor etice clasei muncitoare, principiilor Partidului Comunist Român, a indicațiilor cuprinse în recente documente de partid cu privire la îmbunătățirea muncii politico-ideologice și cultural-educative.

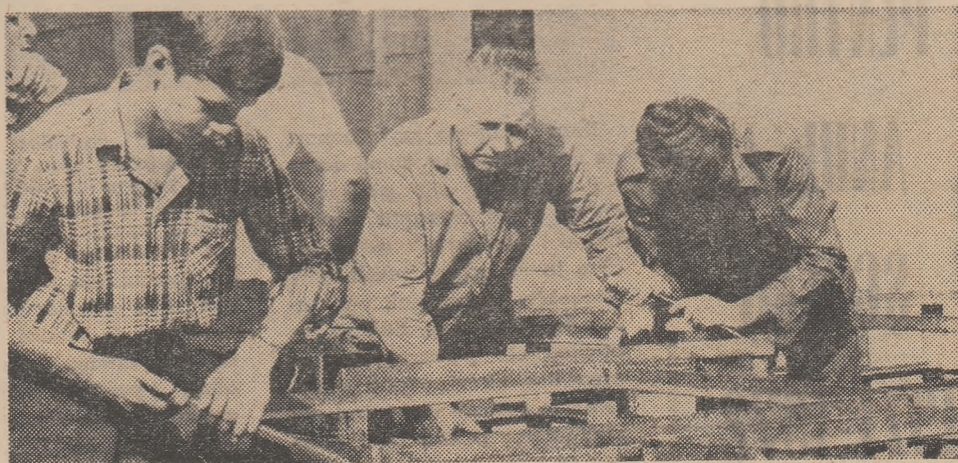
De asemenea, trebuie să se stipuleze sarcinile sindicatelor în dezvoltarea conștiinței socialiste a salariaților. În organizarea și desfășurarea activității cultural-educative și sportive pentru membrii de sindicat și familiile lor, sprijinul pe care trebuie să-l acorde educatori acțiunii de ridicare a nivelului de cultură generală a maselor.

În statutul-cadru se prevede obligația sindicatului de a-și aduce întreaga contribuție la organizarea adunărilor generale ale salariaților, precum și la transpunerea în viață a măsurilor adoptate cu acest prilej. După cum se știe, în învățămînt nu se organizează adunări generale ale salariaților, în schimb au loc, trimestrial, adunările grupelor sindicale. În acest sens, statutul propriu al sindicatelor din învățămîntul de cultură generală va cuprinde prevederi în legătură cu buna organizare a adunărilor trimestriale ale grupelor sindicale, urmărirea și rezolvarea, împreună cu conducerea școlilor sau cu inspectoratele școlare, a propunerilor făcute în adunări de membrii de sindicat.

Îndeplinirea de către sindicat a atribuțiilor de răspundere pe care le are depinde de capacitatea și maturitatea lui și a organului său executiv, de nivelul organizării și desfășurării activității lor.

Totodată se impune, cu necesitate, ca fiecare sindicat, fiecare comitet al sindicatului să manifeste inițiativă și răspundere pentru rezolvarea problemelor care preocupă și interesează colectivul de salariați și, fără să se aștepte instrucțiuni și îndrumări speciale, să desprindă din documentele de partid, precum și din hotărârile organelor de conducere ale U.G.S.R. și ale Uniunii pe ramură sarcinile ce-i revin, organizînd cît mai bine activitatea pentru îndeplinirea lor.

Prof. NICOLAE BURCEA
membru în Comitetul U.S.I.S.C.

Sub îndrumarea profesorilor elevii din sectorul 1 al Capitalei își amenajează „Atelierul interșcolar”

RESPONSABILITATEA SOCIALĂ A BIOLOGIEI

● Biologia poate contribui eficient la rezolvarea unora dintre problemele acute ale lumii. ● Ingineria genetică va marca un moment important în istoria omenirii. ● Este cert că în viitor se va pune accentul pe ceea ce am fi tentați să numim „biologie militantă“ ●

Până foarte curînd biologia părea o știință neutră, care avea, menirea să descrie cu toate amănuntele posibile diversitatea lumii vii. Genetica a demonstrat însă că biologia poate contribui eficient la rezolvarea unora dintre problemele acute ale lumii noastre. Ultimii ani au adus specii deosebite de grîu și orez și, pentru prima dată în istorie, o parte din Asia a scăpat de obsesia foamei. Acesta este doar începutul.

Zootehnia va fi una din marile beneficiare ale geneticii. Posibilitatea de a crea nenumărate organisme identice genetic, cu mare valoare economică, va deveni în curînd o realitate.

Mai presus de orice ne interesează însă omul. Biologia va influența considerabil atitudinea omului față de el însuși și față de circumstanțele mezologice create de civilizația industrială și post-industrială.

S-a vorbit mult despre înfățișarea lumii la sfîrșitul secolului XX. Este sigur că 6 sau 7 miliarde de oameni vor popula planeta noastră și că mulți dintre ei vor trăi în concentrații urbane din ce în ce mai mari, că mulți alții vor trebui să cucerească noi regiuni și să se adapteze la noi condiții de mediu.

În același timp, actuala noastră civilizație se va transforma și odată cu ea omul. Mai bine spus, omul va trebui să se adapteze într-un timp surprinzător de scurt la noi și neobișnuite circumstanțe mezologice. Menirea biologiei este de a studia potențialul uman adaptiv și consecințele pe care le va avea modificarea profundă a mediului înconjurător.

Posibilitățile ei viitoare vor depăși cele mai optimiste dintre speranțele noastre. Înțelegerea complexă a eredității și controlul ei vor rezolva, alături de altele, marea problemă a alimentației, prin crearea unor noi plante cu mare

productivitate, prin exploatarea rațională a actualului potențial genetic al plantelor, prin selecția și încrucișarea dirijată a celor mai valoroase animale.

Ingineria genetică va marca unul dintre cele mai importante momente din istoria omenirii. În același timp, biologia va genera noi probleme. Controlul eredității va fi o problemă tehnică și ca atare va fi accesibilă într-un viitor nu prea îndepărtat tuturor centrelor de cercetare și poate chiar micilor laboratoare. Aceasta înseamnă că se va putea opera în natură, că aproape oricine va avea libertatea de a crea noi organisme. Poate într-o zi vom crea ființe capabile să trăiască pe alte planete sau ființe care pot rezista celor mai dificile condiții de mediu. Această posibilitate trebuie folosită cu multă grijă. De aceea pretutindeni biologii încearcă să atragă atenția asupra consecințelor pe care le poate avea utilizarea nerațională a geneticii. Momentul respectiv apare încă departe, dar, după toate probabilitățile, nu atât de departe cum se crede în mod obișnuit. Sintem oare pregătiți pentru un asemenea eveniment?

Nirenberg credea că omul își va putea controla propriile celule cu mult înainte de a înțelege urmările acestei acțiuni. Începem să ne întrebăm, așa cum face și Brown, după modelul cui vom perfecționa specia umană?

Șirul întrebărilor ar putea continua; dar nu aceasta este important, important este că genetica a devenit conștientă în imensul ei potențial creator.

Printre numeroasele probleme pe care trebuie să le abordeze biologia se înscrie și relația dintre echilibrul mezologic și echilibrul biologic. S-a vorbit atât de mult despre acest fenomen încît la prima vedere am fi tentați să

credem că totul este foarte clar. Nu ne-ar rămîne decît să reducem gradul de infectare al mediului. Lucrurile nu sînt însă chiar așa de simple. Poluarea va fi redusă și nimeni nu se îndoiește că va fi așa, dar limita pe care o vom stabili va avea un caracter arbitrar. Ar putea cineva să ne asigure că, sub această limită, poluarea va fi inofensivă? Rezistența — în măsura în care există — este cert condiționată genetic. Se știe că fiecare specie are o structură genetică proprie și ca atare capacitatea de adaptare diferă de la o specie la alta și chiar în cadrul aceleiași specii de la o populație la alta.

S-ar putea însă, și avem foarte multe motive să credem că așa este, ca modificarea mediului să mărească frecvența mutațiilor, a încărcăturii genetice a populațiilor. În orice caz, este o certitudine că nici o populație nu poate avea un număr mare de gene anormale. Apoi avem încă foarte puține informații despre substanțele mutagene naturale și relativ puține despre cele artificiale. Descifrarea acestei necunoscute este extrem de complicată. Numărul substanțelor ipotetic mutagene ar putea fi imens. Putem experimenta pe animale, dar extrapolarea concluziilor va lăsa multe și firești incertitudini. Apoi omul folosește un număr mereu mai mare de substanțe chimice, de la medicamente la insecticide, de pildă. Va fi foarte greu să stabilim care dintre ele este mutagen.

Aceste necunoscute nu sînt însă ne-rezolvabile. Biologia va fi obligată să utilizeze toate mijloacele tehnice posibile pentru a înțelege avantajele propriilor noastre performanțe științifice. Partidul și statul nostru acordă o importanță deosebită acestei probleme. Măsurile luate pentru reducerea poluării sînt încă o dovadă a grijii cu care sînt urmărite problemele de sănătate ale poporului nostru, o dovadă certă că viitorul nostru biologic este bine asigurat.

Aceste câteva considerente ilustrează ideea că biologia nu mai poate fi ceea ce a fost. Nimeni nu neagă valoarea biologiei descriptive, dar este cert că accentul s-a mutat pe ceea ce am fi tentați să numim „biologie militantă“, noua biologie care vrea și care trebuie să găsească un echilibru între om și noul său mediu, care vrea și trebuie să amelioreze perspectivele speciei noastre.

Dr. C. MAXIMILIAN

GÎNDIT ȘI REALIZAT ÎN ROMÂNIA

Numeroase cadre din institute de învățămînt superior, cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic desăvîșă o viață activă de cercetare cu rezultate tot mai fructuoase. Prezentăm câteva dintre cele mai valoroase realizări științifice, de știință aplicată și din domeniul tehnicii concepute și traduse în practică.

Reducerea consumului de cocs la furnal

Una dintre problemele fundamentale privind obținerea unui randament economic și tehnic sporit în siderurgie este asigurarea unei calități înalte a aglomeratelor ce compun încărcătura furnalelor. În rezolvarea acestor probleme, cadrele didactice de specialitate de la Institutul politehnic din București, în colaborare cu cercetătorii Centrului de cercetare pentru metalurgie, au conceput o instalație pentru controlul curent al calității aglomeratelor. Aplicată la Combinatul siderurgic din Hunedoara și la uzina „Victoria” din Călan, această instalație de concepție originală a determinat mărirea productivității furnalelor de 700 și 1000 m.c. și funcționarea acestora cu un consum specific de cocs scăzut, ceea ce a atras după sine reducerea, per ansamblu, a prețului la fonta produsă.

Valorificarea superioară a subproduselor industriale

La Institutul politehnic din Galați a fost elaborată o instalație pentru valorificarea superioară a subproduselor și deșeurilor din industria uleiurilor și grăsimilor. Se estimează că numai pentru secția experimentală ce se va construi la întreprinderea „Industria cărnii” din Galați vor fi obținute venituri suplimentare de peste 4 milioane lei, prin valorificarea produselor realizate din izolatele proteice obținute.

MANUALE

NOI

PENTRU

ANUL

ȘCOLAR

1971-1972

Doar 5 zile ne mai despart de noul an școlar. După odihna vacanței atât profesorii, cît și elevii așteaptă nerăbdători începutul activității care le va aduce satisfacțiile deosebite ale muncii cu cartea. În acest sens, Editura didactică și pedagogică este pregătită să răspundă cerințelor de calitate și de tiraj ale manualelor pentru desfășurarea în bune condiții a procesului de învățămînt în anul școlar 1971-1972. Astfel, la

dispoziția cadrelor didactice și a elevilor stau 522 de titluri pentru învățămîntul de cultură generală, 200 titluri pentru învățămîntul profesional și tehnic și pentru liceele de specialitate, 109 titluri de lucrări cu caracter pedagogic, 123 titluri de lucrări ajutătoare și de interes general, 154 titluri pentru învățămîntul superior, 50 de discuri și 26 de cărți și planșe. Din toate acestea, 600 de lucrări — inclusiv manuale — sînt absolut noi sau profund revizuite.

Manualele noi, alcătuite de unul sau doi autori — fapt care asigură în mai mare măsură unitatea de concepție și tratare — aparțin următoarelor discipline: **Literatura română**, pentru anul I de liceu, din care menționăm capitolele componente: „Introducere în studiul literaturii”, „Formarea limbii române”, „Literatura populară”, „Literatura veche”, „Literatura premodernă”, „Literatura modernă” (inclusiv B. P. Hașdeu); **Citire**, clasa a II-a, **Gramatică și compunere**, pentru clasa a

II-a și pentru clasa a IV-a **Aritmetică** pentru clasa a II-a, din cuprinsul căreia amintim capitolele: „Unități de măsură” și „Elemente de geometrie”; **Chimie** pentru anul I-IV din liceele de specialitate (două volume): **Geologie**, pentru anul I de liceu, care dezvoltă două părți: I „Elemente de mineralogie și petrografie” și II „Elemente de geologie istorică (stratigrafie)”; **Geografie**, pentru clasa a VI-a, manual în paginile căruia elevii vor găsi cunoștințe despre relieful, flora,

CONSTANTIN VLAD :

„ESEURI DESPRE NAȚIUNE“

Editura politică, 1971

În țara noastră se constată o preocupare asiduă pentru studierea problemelor națiunii. Această preocupare este determinată nu numai de necesitatea dezvoltării științei marxiste despre societate ci, în primul rând, de necesitatea de a cerceta și generaliza aspectele noi pe care socialismul le-a adus în viața națiunii noastre și de a înarma clasa muncitoare și pe toți cetățenii patriei cu o teorie științifică, unitară și clară asupra comunității lor naționale, asupra rolului acestei comunități, înțelegând ca bază a dezvoltării societății socialiste, asupra noului conținut al raporturilor naționale, asupra unității naționale ca unitate de tip socialist.

O contribuție deosebit de valoroasă în abordarea diferitelor probleme privind națiunea o are partidul nostru, care, în documentele sale, și-a exprimat atitudinea marxistă față de problemele patriotismului și internaționalismului, ale relațiilor internaționale, ale independenței și suveranității națiunii noastre, ale rolului națiunii și al statului socialist, ale relațiilor de unitate și frăție dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, ale procesului de dezvoltare și înflorire a națiunii române în condițiile fâuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Activitatea teoretico-ideologică din acest domeniu a obținut în ultimii ani rezultate importante, deși problematica națiunii este încă larg dezbătută și studiată. Majoritatea studiilor și lucrărilor apărute pînă în prezent la noi au formulat puncte de vedere interesante și au adus multiple precizări și completări, stît în ce privește unele trăsături generale ale națiunii, cît și unele aspecte ale dezvoltării națiunii noastre socialiste. O contribuție importantă pe acest tărîm o are lucrarea *Eseuri despre națiune* de Constantin Vlad, apărută recent în Editura politică.

Lucrarea își propune, după cum mărturisește însuși autorul să expună „cîteva considerații în legătură mai întîi cu definirea conceptului de națiune și apoi cu dezvoltarea principalelor modalități de existență a națiunilor în epoca noastră : națiunile socialiste, națiunile din țările capitaliste dezvoltate, națiunile în proces de constituire în țările recent eliberate“ (p. 6). Fidel acestui scop, autorul își construiește lucrarea din trei „eseuri“ (de fapt, trei părți) : **Națiunea, formă de comunitate umană ; Națiune și determinism ; Socialismul și națiunea.**

Deși împărțită în trei eseuri, lucrarea are un caracter unitar, dat de structura logică încheiată a ei, cît și de ideea fundamentală ce străbate și leagă cele trei părți : **națiunea este o formă de co-**

municare umană necesară în evoluția prezentă și viitoare a societății și își găsește o afirmare deplină în condițiile orînduirii socialiste.

Ce anume validează adevărul acestei aserțiuni ? În primul rînd, elementele ce definesc națiunea ca tip de comunitate umană, notele caracteristice generale ce o diferențiază de alte fenomene istorice (primul eseu).

Plecînd de la numeroasele discuții care s-au purtat și se poartă încă în jurul conceptului de națiune, autorul se oprește mai pe larg asupra punctelor de vedere care circulă în sociologia contemporană, insistînd cu deosebire asupra schimbului de păreri din rîndul teoreticienilor marxști. Autorul nu se limitează însă numai la expunerea diferitelor puncte de vedere, ci își afirmă și își susține o poziție proprie, aducînd în felul acesta multiple precizări care permit o înțelegere mai nuanțată a elementelor ce definesc națiunea.

Din analiza pe care autorul o face caracteristicilor generale ale națiunii se desprinde ideea că, pentru dobîndirea acestor caracteristici, deci pentru crearea premiselor necesare constituirii națiunii, trebuie să se realizeze, pe plan social-economic, politic și cultural-spiritual, un **progres**, o evoluție ascendentă. Iar progresul, o dată cadrul național constituit, se continuă și se amplifică. Națiunea implică, deci, progresul și este implicată de acesta. Este unul din argumentele principale prin care autorul susține ideea valabilității națiunii ca tip de comunitate umană.

Un alt argument important în susținerea acestei idei este adus de autor în eseu al doilea : **evoluția națiunii — proces determinat logic.** Plecînd de la analiza critică a unora dintre teoriile reprezentative care circulă în occident cu privire la așa-zisul fenomen de „perimare“ a națiunii și la necesitatea trecerii la forme supranaționale de existență a comunităților umane, autorul încearcă o explicație deterministă a națiunii, bazîndu-se pe două elemente esențiale : a) practica social-istorică ; b) raportul dintre națiune și formațiunea social-economică.

Ce arată practica social-istorică — se întreabă autorul ? În primul rînd, ea arată că „lumea a treia“ evoluează către formarea și afirmarea națiunii ceea ce atestă că „sensul evoluției formelor de comunitate umană poate fi numai formarea și afirmarea națiunii“ (p. 87). În al doilea rînd, apare clar că de-a lungul existenței sale, capitalismul nu poate desființa națiunea, cu toate eforturile de integrare care s-au făcut pînă acum. Imprejurările istorice arată

eseuri despre națiune

CONSTANTIN VLAD

că națiunea are o mare capacitate de rezistență în fața tentativelor de a o desființa. Datele oferite de realitate atestă că evoluția națiunii nu are loc în sensul dispariției acesteia ci, dimpotrivă spre afirmarea națiunii, dezvoltarea ei în condițiile societății contemporane.

Dacă raportăm națiunea la formațiunea socială, ajungem la aceeași concluzie, intrucît dezvoltarea vieții materiale a societății determină dezvoltarea națiunii, atît în ce privește fiecare dintre trăsăturile ce o caracterizează cît și în ce privește, cum spune autorul, națiunea „...ca un tot, ca un întreg, ca o entitate distinctă“ (p. 103). De aceea, acolo, unde și cînd apar condiții optime pentru dezvoltarea și progresul societății, există factori favorizanți și pentru dezvoltarea și afirmarea națiunii. Socialismul pune cu prisosință în evidență această îngemănare.

În ultimul eseu, autorul demonstrează că socialismul înseamnă afirmarea plenară a națiunii, subliniînd mutațiile calitative pe care procesul construcției socialiste le-a determinat pe planul comunității de stat, de viață economică, de limbă și teritoriu, pe planul vieții spirituale, al unității întregului popor, al culturii. În urma acestei analize, surprinzînd semnificația transformărilor pe care socialismul le-a generat în toate articulațiile vieții naționale a poporului nostru, autorul conchide că națiunea este un fenomen viabil al epocii, avînd un rol motrice important în progresul istoric și că acest lucru este valabil nu numai pentru situația actuală a națiunii, ci și pentru perspectiva ei pe o perioadă îndelungată.

Scrisă într-un stil sobru și elegant și avînd un caracter analitic (nu expositiv, declarativ), lucrarea trezește interesul științific al cititorului de la primele pagini și se înscrie între elaborările teoretice valoroase realizate în ultimii ani.

ELENA FLOREA
Institutul de filozofie
al Academiei R.S.R.

Noutăți la Biblioteca centrală pedagogică

Probleme generale de pedagogie

Agazzi, Aldo : *Problematiche attuali della pedagogia e lineamenti di pedagogia sociale*, Brescia. La Scuola, 1968.

Agazzi, Aldo : *Panorama della pedagogia d'oggi*, Brescia. La Scuola, 1970.

*** Changer l'école. L'enseignement en procès. Experiences nouvelles. Professeurs et élèves parlent. Education et révolution sociale. Paris, 1970.

*** A la recherche de l'école de demain. Le Groupe experimental de pédagogie active du XX e arrondissement de Paris. Paris, 1970.

Kiss Arpad : *Miiveltseg és iskola*, Budapest, 1969.

Peretti, Marcello : *Introduzione alla teoria del metodo educativo*. Brescia. La Scuola, 1966.

Mucehielli, Arlette et Roger : *Le-rigue des sciences sociales*, Paris, 1969.

Romani, Luigi : *La metodologia moderna della scuola elementare*. Brescia. La Scuola, 1970.

Wilds Elmer Harrison and Lottich, Kenneth. V. : *The foundation of modern education*. New York, Chicago, San Francisco... 1970.

Didactică

Blaigh, Glean O., Schwartz, Julius : *Elementary school science and how to teach it*, New York, 1969.

Casotti, Maria ; *Didattica*, vol. I—II, Brescia. La Scuola, 1968—1969.

Psihologie — Logică

Vigotski, L.S. : *Opere pedagogice a-lese*. Cu o prefață de Vasile Pavelcu, vol I, 1971.

Voronin, L. G., Kolbanoviski, V. M. i Mas, P. D. : *Fiziologhia vis-șei nervnoi deiatelnosti i psihologhia*. Moskva 1970.

Nikitin, V. V. : *Sbornik loghicheskikh aprajneniei*. Posobie dlea ucitelei matematiki, Moscova, 1970.

Dicționare, lucrări bibliografice

Bibliographie de la planification de l'éducation. Institut international de planification de l'éducation, Paris, 1965.

Laeng, Mauro : *Lessico pedagogico*, Brescia. La Scuola, 1968.

Literatura po pedagoghiceskim naukom i narodom obrazovanii. Sostoviteli V. A. Ilina. Moskva, 1970.

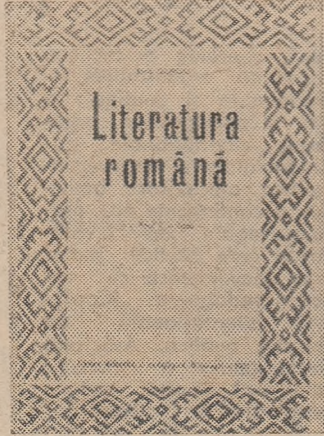
Magyar pedagógiai iradóm, 1920 — 1944, Budapest, 1970.

Odenbach, Karl : *Lexikon der Schulpädagogik*. In chronologischer Darstellung von 1453 bis zur Neuzeit, Berlin, 1970.

fauna etc. din Africa, Australia, Oceania, Antarctica și America.

Istoria României pentru clasa a XII-a apare cu o serie de îmbunătățiri. S-a lărgit capitolul privitor la istoria Dobrogei din timpul formării statelor feudale românești. Un nou capitol tratează desfășurarea insurecției naționale armate antifasciste. Un alt capitol se referă la dezvoltarea Republicii Socialiste Ro-

mânia între Congressele al IX-lea și al X-lea ale Partidului Comunist Român. De asemenea, sînt incluse în manual completări privind istoria naționalităților conlocuitoare. În sprijinul profesorilor și al elevilor se publică, revizuit, și compendiul **Istoria României** sub îngrijirea prof. univ. Miron Constantinescu, acad. Constantin Daicoviciu și prof. univ. Ștefan Pascu.

Pentru școlile cu limbi de

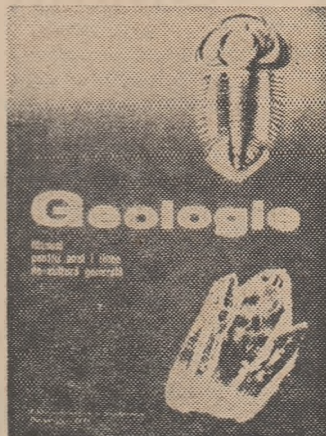
predare a naționalităților conlocuitoare amintim manualele de **Cîntec** — clasa a IV-a și de **Cîntec și gramatică** — clasa a VII-a. În cadrul gramaticii accentul cade pe sintaxă, morfologia urmînd să fie tratată în lecții și exerciții recapitulative.

Pentru prima dată (acțiunea, începută în anul trecut, continuă) se tipăresc antologiile literare pentru clasele I—IV și V—VIII în limbile maghiară, germană, sîrbă,

ucraiană, slovacă. Preșcolarii beneficiază și ei de culgeri de poezii, cîntece, jocuri, povestiri (în limbile maghiară și germană).

În alcătuirea sau revizuirea manualelor pentru învățămîntului de cultură generală s-a ținut seama atît de distribuția echilibrată a materiei, în raport cu numărul de ore rezervate predării disciplinelor respective, cît și — mai ales — de asigurarea unui bogat conținut de idei prin care se

poate realiza o educație multilaterală a elevilor, în spiritul dragostei și respectului față de muncă, față de frumusețile și bogățiile patriei, față de Partidul Comunist Român. La o primă răsfoire a manualelor ni se pare că și prezentarea grafică corespunde în mare măsură pretențiilor justificate ale elevilor, exigențelor esteticii și particularităților de vîrstă ale copiilor.

V.B.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL ȘTIINȚELOR ÎN PERSPECTIVĂ MONDIALĂ

— Interviu cu prof. univ. D. SETTE, specialist al Comisiei internaționale pentru învățămîntul științelor (C. I. E. S.) —

În ultimii ani, au luat o deosebită amploare cercetările conjugate desfășurate de specialiști din diferite țări, sub egida UNESCO sau a altor foruri internaționale cu privire la unele probleme pedagogice de larg interes. Un loc important în aria acestor probleme îl ocupă învățămîntul științelor, fapt evidențiat printre altele de crearea unei organizații internaționale specializate: Comisia internațională pentru învățămîntul științelor — C.I.E.S. — care studiază tendințele actuale în acest domeniu.

Printre cei mai renumiți experți ai C.I.E.S. se numără profesorul universitar D. SETTE, de la Institutul de fizică al Universității din Roma, care a binevoit să răspundă la întrebările revistei noastre cu privire la stadiul și perspectivele învățămîntului științelor în școala contemporană.

— Care sînt, după părerea dv., cele mai actuale probleme și perspective ale învățămîntului științelor și, bineînțeles, ale fizicii la nivelul școlii secundare pentru ca acesta să răspundă cit mai bine necesităților impuse de progresul științei?

— Creșterea continuă și într-un ritm tot mai accelerat a cunoștințelor umane a dus la modificarea profundă a înșăși noțiunii de instruire a tinerei generații, prin deplasarea accentului de la simpla stăpînire a unui anumit număr de cunoștințe, la pătrunderea metodelor prin care aceste cunoștințe sînt cercetate și însușite. Creșterea masivă a numărului tinerilor care sînt cuprinși în învățămîntul mediu și superior, cu motivații mult mai variate decît în trecut, costul în creștere al sistemelor de învățămînt — care cade în sarcina societății — impun modificări substanțiale în structurile învățămîntului secundar și postsecundar. Este necesar să se caute garanții, pe de o parte, că tinerii vor găsi în sistemul de instruire sprijin pentru satisfacerea propriilor lor nevoi și pentru pregătirea lor profesională, pe de altă parte, că acest sistem va funcționa cu o eficiență acceptabilă pentru a nu greva în mod disproporționat societatea. Probleme cum ar fi coordonarea învățămîntului mediu cu cel superior, acordarea unei libertăți mai largi atît în elaborarea conținutului învățămîntului — a planurilor și programelor de învățămînt — cit și în ritmul în care acestea sînt realizate în școli, asigurarea unei mobilități mai mari pentru elevi și studenți în interiorul sistemului de învățămînt, se situează pe primul plan și vor duce în anii '70—80 la noi structuri școlare. Seducătoare și promițătoare îndeosebi apare schema instruirii recurente, conform căreia elevul va păstra legătura cu instituțiile de învățămînt în tot cursul vieții sale profesionale și va lua din sistemul de instruire, la anumite perioade, alese de el, tot ceea ce îi este util.

Desigur toate acestea au o mare influență atît asupra predării științelor

în general cit și a fizicii în special. După părerea mea, principalele probleme sînt următoarele: a) considerarea fizicii ca o componentă a învățămîntului științelor și stabilirea unui echilibru just în raport cu celelalte discipline, pentru ca acestea să contribuie la formarea culturală și morală a elevilor; b) urmărirea, în cadrul procesului de învățămînt, a unor obiective prin care elevii să cunoască și să-și însușească metodele specifice ale științei contemporane; c) stăpînirea de către elevi a metodelor de asimilare a cunoștințelor; d) realizarea în cadrul sistemului de instruire a unor multiple legături cu procesul muncii productive, asigurarea unui circuit continuu între școală și cîmpul muncii, de ieșire din sistemul de instruire și intrare în cîmpul muncii și invers. Toate acestea se vor reflecta, cu o deosebită acuitate, în planurile de învățămînt.

— Cum vedeți pregătirea și perfecționarea continuă a cadrelor didactice în raport cu aceste transformări?

— Funcția cadrelor didactice rămîne hotărîtoare pentru activitatea instituțiilor școlare. Acestea vor putea găsi, desigur, sprijin în tehnologia educativă, rolul lor rămînd însă, repet, pe primul plan. Pregătirea lor pedagogică și tehnologică trebuie să fie adusă mereu la zi. În acest sector schema instruirii recurente va fi poate cel mai ușor de experimentat. În ceea ce privește profesorii care activează de mulți ani este important să se mențină viu interesul lor pentru progresele înregistrate în domeniul științelor și al pedagogiei. Nu trebuie uitat faptul că ei vor influența încă timp de mulți ani calitatea sistemelor de instruire. Organizarea cursurilor de reciclare necesită resurse economice importante la fel ca și eforturi organizatorice și intelectuale. Este important însă să se creeze un climat de angajare a profesorilor însiși la procesul de înnoire.

— Ați participat activ la eforturile pentru realizarea unui învățămînt integrat al științelor.

— Care este, după părerea dv., semnificația acestei mișcări pedagogice și care sînt perspectivele ei?

— Am considerat și consider că învățămîntul integrat al științelor constituie o orientare deosebit de importantă în ansamblul eforturilor de a reflecta cit mai mult, în procesul de învățămînt, procesele reale ale științei contemporane.

De altfel UNESCO, pregătește un volum „New Trends in Integrated Science Teaching” care va oferi informații competente cu privire la progresele realizate în această privință.

În sprijinul perfecționării învățămîntului științelor s-ar putea organiza, în continuare, conferințe și seminarii pe teme specifice cum ar fi: aplicațiile eficiente ale tehnologiei instruirii; funcțiile activității de laborator în cadrul predării disciplinelor științifice; reflectarea raportului dintre societate și școală în predarea disciplinelor științifice; probleme privind examenele, selecția și admiterea în învățămîntul de diferite grade etc.

Interviu realizat de
TIBERIU TRUTZER

CONTRASTE

S. U. A.

De la facultate spre...
nicăieri

„Diploma de absolvire a unei facultăți nu-ți mai poate asigura o ocupație adecvată” — constată revista „U.S. News and World Report”.

Locurile libere pentru absolvenții colegiilor sînt tot mai puține, concurența a devenit mai acerbă ca oricînd, astfel încît mulți tineri americani care și-au terminat anul acesta studiile superioare se întrebă dacă eforturile și, mai ales, cheltuielile făcute se vor justifica vreodată.

„Pentru absolvenții — subliniază în continuare revista — piața muncii este astăzi mai proastă decît oricînd în ultimii 30 de ani. Ofertele sînt atît de reduse încît, potrivit cifrelor oficiale, nici măcar jumătate din totalitatea absolvenților anului 1971 nu și-au găsit o ocupație corespunzătoare pregătirii lor.”

R. F. A GERMANIEI

Situația de criză a
sistemului de învățămînt

Intr-un articol apărut recent în revista „Probleme ale păcii și socialismului” sînt prezentate o serie de situații caracteristice crizei sistemului de învățămînt în R. F. a Germaniei, care nu dă posibilitatea școlii vest-germane să răspundă cerințelor revoluției științifice și tehnice contemporane. Sînt menționate, printre altele fenomene negative, faptul că educația preșcolară sistematică este inexistentă; că școlile populare din regiunile rurale nu au clase suficiente și copiii învață în condiții grele, lipsa acută de cadre didactice la școlile populare, unde 10% din cadre sînt vacante, iar deficitul total de cadre era în 1970 de 152.000 de persoane. De asemenea, se arată că dotarea și sistemul de studii în școlile profesionale nu corespund cerințelor tehnicii contemporane, universitățile și alte instituții de învățămînt superior sînt supraalomerate, prin procesul instructiv-educativ sînt promovate idei antiștiințifice, iar școlile secundare și superioare au un accentuat caracter de clasă (numai 6% din absolvenții de liceu sînt filii de muncitori).

Ghidul internațional de documentație pedagogică

Recent, a apărut sub auspiciile UNESCO a doua ediție a „Ghidului internațional de documentație pedagogică”, lucrare ce conține informații detaliate cu privire la modificările intervenite în structura și organizarea sistemului de învățămînt în diferite state membre ale acestei organizații, în perioada 1960—1965*).

Vasta documentație de specialitate apărută în decursul anilor 1960—1965 reflectă extinderea și amploarea mișcării educative pe care au cunoscut-o în această perioadă multe țări, în special cele în curs de dezvoltare. Dacă în numeroase țări, reformele ce au avut loc vizau învățămîntul primar și secundar, în altele măsurile priveau învățămîntul superior. Apariția unor noi concepte — cum ar fi educația permanentă, de pildă, a determinat o readaptare a învățămîntului, care trebuie să țină seama de mutațiile unei

lumi în continuă evoluție.

Pe de altă parte, progresele științifice și tehnice au influențat în bună măsură programele de studii, precum și metodele existente în învățămînt. Cercetarea a devenit una din trăsăturile distincte și una din funcțiile esențiale ale învățămîntului superior.

De asemenea, numeroase au fost țările care și-au îndreptat atenția spre dezvoltarea și punerea pe baze științifice a sectoarelor de documentare pedagogică în afara centrelor naționale în domeniul documentației pedagogice, existente în diferite țări, la inițiativa și cu concursul UNESCO, au fost create o serie de centre regionale de informare și documentare în domeniul educației, științei și culturii.

Prezentul ghid, care este rezultatul unor asemenea evoluții, este compus din două părți:

Prima parte, consacrată „Documentației internaționale”, cuprinde o secțiune consacrată organizațiilor internaționale și conține o listă a principalelor organizații internaționale guvernamentale și neguvernamentale, ale căror activități au contingente cu probleme legate de învățămînt și care publică materiale documentare cu caracter pedagogic (Conferința internațională de educație publică, Asociația internațională a universităților etc.). O altă secțiune consacrată lucrărilor fundamentale de referință face o trecere în revistă a principalelor lucrări publicate de organisme internaționale sau naționale.

Cea de-a doua parte a ghidului — și de altfel cea mai importantă — cuprinde o serie de capitole consacrate unor țări membre ale UNESCO, întocmite pe baza informațiilor și materialelor documentare pe care acestea le-au pus la dispoziția organizației, în urma solicitării adresate în

acest scop. Fiecare capitol conține informații cu privire la centrele naționale de documentare pedagogică, principalele lucrări de referință și legislația națională în vigoare în această materie, structura și organizarea învățămîntului, asociații profesionale etc. Capitolul dedicat României, avînd structura enunțată mai sus, este cuprins între paginile 424 și 430 ale acestui ghid și oferă o imagine de ansamblu a problematicii documentației noastre pedagogice.

Conceptul ca un instrument de lucru, ghidul internațional de documentație pedagogică alcătuit de UNESCO este menit, prin informațiile pe care le conține, să contribuie la stabilirea de contacte între diferitele organisme specializate, existente în diverse țări ale lumii.

* Prima ediție a acestui ghid, care a apărut în anul 1963, grupează informații privind perioada 1955—1960.